

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 40 (1167), XXVIII METAI *** 1969 m. OCTOBRE-OCTOBER-SPALIO mėn. 1 d. *** LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

LĖKTUVO NELAIMĖ

Praeitą savaitę Mexicana lėktuvų bendrovės lėktuvas Boeing 727, leisdamasis į Meksikos miesto internacionalinį aerodromą, nukrito į pelkyną, maždaug 2000 pėdų prieš nusileidimo kelią. Lėktuvo nelaimėje žuvo 16 asmenų ir 75 buvo lengviau ir sunkiau sužeisti. Birželio mėn. 4 d. nukrito kitas tos pačios bendrovės lėktuvas ir toje nelaimėje žuvo 79 žmonės, jų tarpe garsusis meksikietis tenisininkas Rafael Osuna.

JAV IMA RIMČIAU KOVOTI PRIEŠ NARKOTIKŲ PIRKLIUS

Paskutinėmis žiniomis JAV-ų vyriausybė imasi griežtesnių priemonių prieš narkotikų prekybą. Visus atvykstančius iš Meksikos tikrinio muitininkai ir automobilių vilkstinės nusitęsė net šešetą mylių. Per vieną dieną buvo tokiu būdu patikrinta apie 30.000 automobilių ir apie 90.000 asmenų. Tkirinant vieną lėktuvą, skridusį iš Meksikos, rasta net 1000 svarų marijuanos. Muitininkai gi konfiskavo apie 2000 svarų to paties narkotiko. Didelė dalis šių narkotikų buvo skirta Berkeley universitetiniam miestui.

TELEVIZIJA BANDO

ATSIKRATYTI ŽIAURUMŲ

JAV-ų komisija, tyrinėjanti žiaurības, rodomas filmuose ir televizijos programose, pareiškė, kad pačių televizijos bendrovių kontrolė esanti nepakankama. Komisijos nuomone, įvairios žiaurybės bei žudimai, kasdien brukami žiūrovams, neigiamai paveikia ypač silpnėsio nusistatymo asmenis. Ypač neigiamai atsilieptai vaikams ir paaugliams. Nors šiais metais naujosiose rudeninėse programose tokių brutalumų mažiau, komisija prašo vyriausybės, kad ji griežčiau reaguotų į dar išlikusių žiauriųjų programų gamintojus. Komisijai vadovauja Dr. Milton S. Eisenhower.

TERORISTAI VĖL ŽUDO PIETŲ VIETNAME

Šeši žuvo ir aštuoni buvo sunkiai sužeisti, kai šiaurės Vietnamo teroristai įmetė bombą į vieną restoraną. Visi žuvę ir sužeistieji buvo vietnamiečiai. Atentatas įvyko Chau Doc mieste, apie 100 mylių į vakarus nuo Saigono.

Iš Saigono taip pat pranešama, kad Pietų Vietnamo informacijos ministerija atėityje

nebeleis platinti prokomunistinės rašliavos, net jeigu ji būtų pridengta grožinės literatūros etikete. Kritika perkratys ir visas taip vadinamas antikarines dainas, kurias dainuoja įvairaus plauko raudonieji pacifistai. Vienos dainos tačiau šis įstatymas nepalies, būtant, Pietų Vietnamo tautinio himno, nors jį yra parašęs žinomas Pietų Vietnamo komunistas rašytojas Luu Huu Phuoc.

DIDYSIS VALYMAS PRAHOJE JAU PRADĖTAS

Čekoslovakų komunistų partijos laikraštis Rude Pravo praneša, kad 16 vadinamų progresyvių/tai yra liberalų/komunistų esą pašalinta iš partinio kongreso ir dar trys buvo priversti pasitraukti posėdžių metu. Ir Dubček laukia tas likimas. Dubček iki šiol išvengė tokio likimo tiksliai todėl, kad jį užstojo valstybės prezidentas ir tautinis herojus generolas Ludvig Svoboda.

DUBČEK

NAUJAS KOMUNISTINIO VIETNAMO PREZIDENTAS

Vietoj mirusio Ho Chi Minh, prezidentu paskirtas Ton Duc Thang, 81 metų senas partietis. Šiaurės Vietnamo viceprezidentu išrinktas Nguyen Luong Bang, buvęs ambasadorius Maskvoje. Prezidento postas komunistinėje sistemoje betgi yra tik reprezentacinis ir tikrąją galią teturi centrinio partijos komiteto pirmininkas. Jo pavardė dar nežinoma. Galimas dalykas, kad vidinė kova dėl šio svarbaus posto dar tębevyksta ir nusitęs kelių mėnesius.

Ton Duc Thang

ITALAI ATSAKO QUEBECUI

Italų savaitraščio Il Cittadino Canadese vyriausias redaktorius Nicola Ciamarra išsamią straipsnyje, atspausdintam The Montreal Star rugsėjo mėn. 24 dienos numeryje, atsako kodėl italai didele dalimi nutarė pasirinkti anglų kalbą. "Pasirinkome anglų kalbą, nes ji garantuoja mums kasktenę duoną" sako Ciamarra. "Pasirinkome anglų kalbą ne todėl, kad angliškai kalbantys kanadiečiai mums rodytų daugiau simpatijų, bet dėl to, kad dauguma kanadiečių kalbą tąja kalba". Jeigu nuolat arčiau pasireiškianti netolerancija dar vis augs, nebus italams joki kito pasirinkimo kaip susipakuoti savo daiktus ir keltis iš šios provincijos. Tokiu atveju anglų kalba padėsianti italų imigrantams įsikurti kitoj provincijoje. Labai pakenkė geresniems santykiams, pagal Ciamarra, ir atviras nepasitikėjimas bei neapykanta arba totalus abejingumas iš prancūzų pusės. Taip pat prancūzų mokyklos esančios žymiai menkesnio akademinio lygio negu angliškos. "Mes galim suprasti, kad prancūzai kovoja už savo teises, bet mes negalim suprasti kodėl, tai darydami, jie turi trypti kitų teises" rašo italų savaitraščio redaktorius. "Mes laukiame tos dienos, kai prancūzai kanadiečiai nebenaudos prie kiekvieno imigranto tautybės žinomo prakeikto būdvardžio ir jis galės šioje provincijoje rasti sau darbą betkurioje srityje".

Straipsnio pabaigoje Ciamarra rašo: "Mes siūlome Quebeco gyventojams įrodyti savo meilę gimtajam kraštui, priimant visus naujuosius ateivius, lyg draugus ir brolius, bet ne kaip priešus. Tačiau toks patriotizmas, kurį parodė ponas Raymond Lemieux ir jo pasekėjai, išdaužydami langus 118 krautuvų St. Leonarde, mums paliko baurų prieskonį. Jie išniekino kitų laisvę". Kalbant

Nicola Ciamarra

apie diskriminaciją, gal vertėtų kovotojams už savo laisvę įsidėmėti, kad kiekvieno laisvė turi būti lygiai toleruojama. Ir Redaktoriaus Ciamarra žodžiai galėtų būti pakartoti kiekvienos mažumos šioje provincijoje.

QUEBECAS ENGIA INDĖNUS

Šiaurinėje Quebeco provincijoje tebegyvenantys indėnai nuolat žiauriau persektojami provincinių valdininkų. Aple 1800 indėnų, priklausau Cree genčiai ir gyvena tarp Chibougamou ir Senneterre, yra pasidarę tikri vergai. Provincinė vyriausybė jiems atima žemes, kuriose jie galėjo medžioti ir žuvalti, ir priverčia juos badmiriauti. Šių indėnų likimas kasdien darosi sunkesnis, bet provincinė valdžia atrodo juos visai pamiršusi. The Montreal Star reporteris B. Richardson ilgame straipsnyje aprašo šios giminės tragišką likimą, kreipdamasis į provincinę vyriausybę, kad šiką nors darytų, jei ne iš pareigos tai bent dėl paprasčiausio žmogiskumo.

ŽIAURUS KANADOS TAUTINIS SPORTAS Dar neprasidėjus NHL /Na-

tional Hockey League/ reguliarioms rungtynėms, jau keli ledo rutulio žaidėjai buvo sunkiai sužeisti. Per vienas parodomąsias rungtynes, žaidėjams susimušus lazdomis, Teddy Green, Bostono Bruins gynėjas, buvo skubiai nuvežtas Ottawos ligoninėn su sutraiškintu galvos kaulu. Jam galvą praskėlė Wayne Maki, St. Louis Blues žaidėjas. Greene galvos sužeidimą chirurgai operavo net tris valandas. Lengva išvaizduoti kiek naujų pacientų susilauks ligoninės, kai prasidės reguliarios rungtynės, kuriose kovojama už kasdieninę duoną ir algą...

KOMUNISTINIS BLOKAS MANEVRUOJA

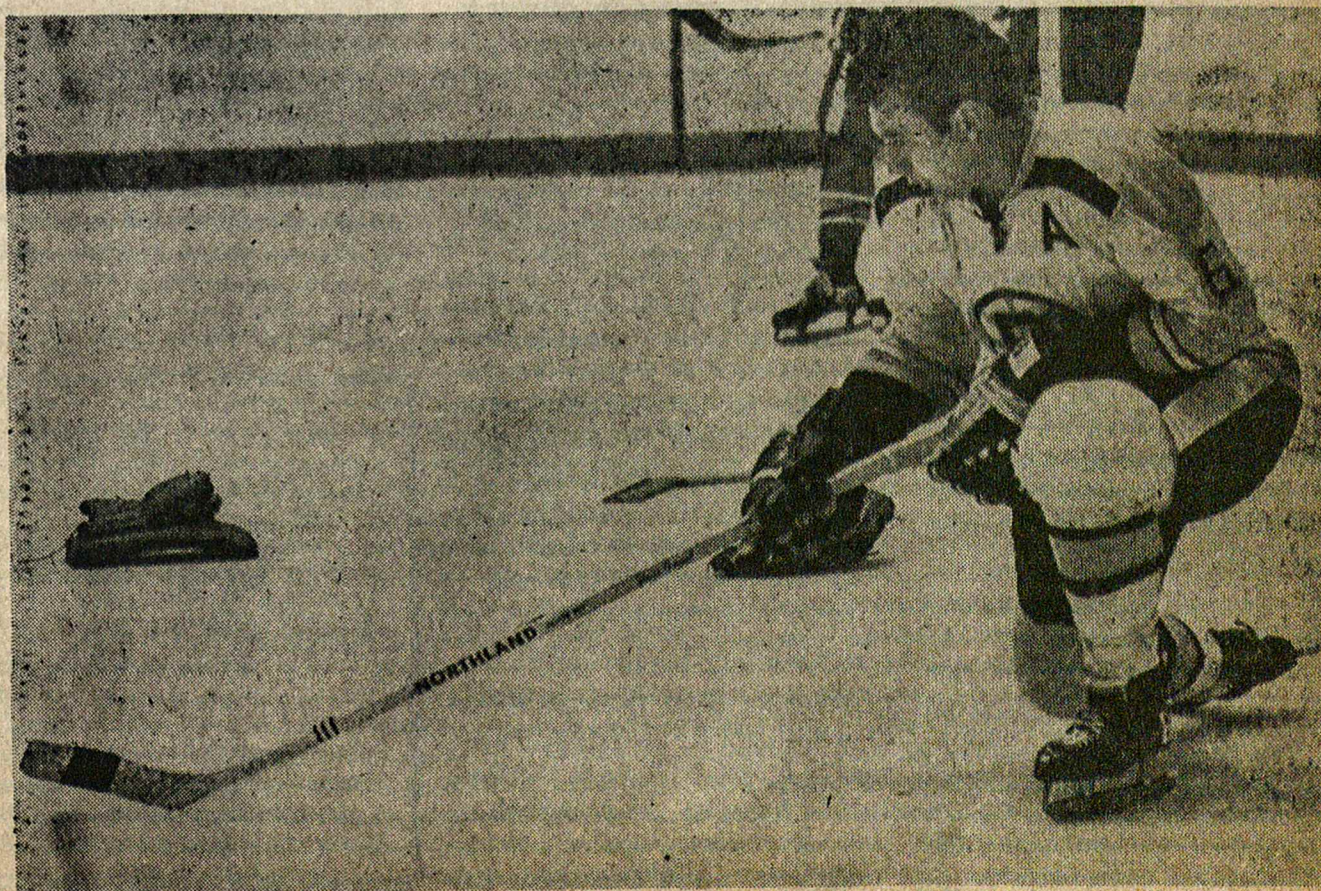
Šiuo metu vyksta didžiuliai kariniai pratimai, kurių užduotis apsaugoti Lenkiją nuo galimo užpuolimo. Pratimuose dalyvauja kariuomenės, laivyno ir aviacijos daliniai iš Sovietų Sąjungos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos.

YRA SVARBIŲ LIETUVOS OKUPACIJOS METŲ DOKUMENTŲ

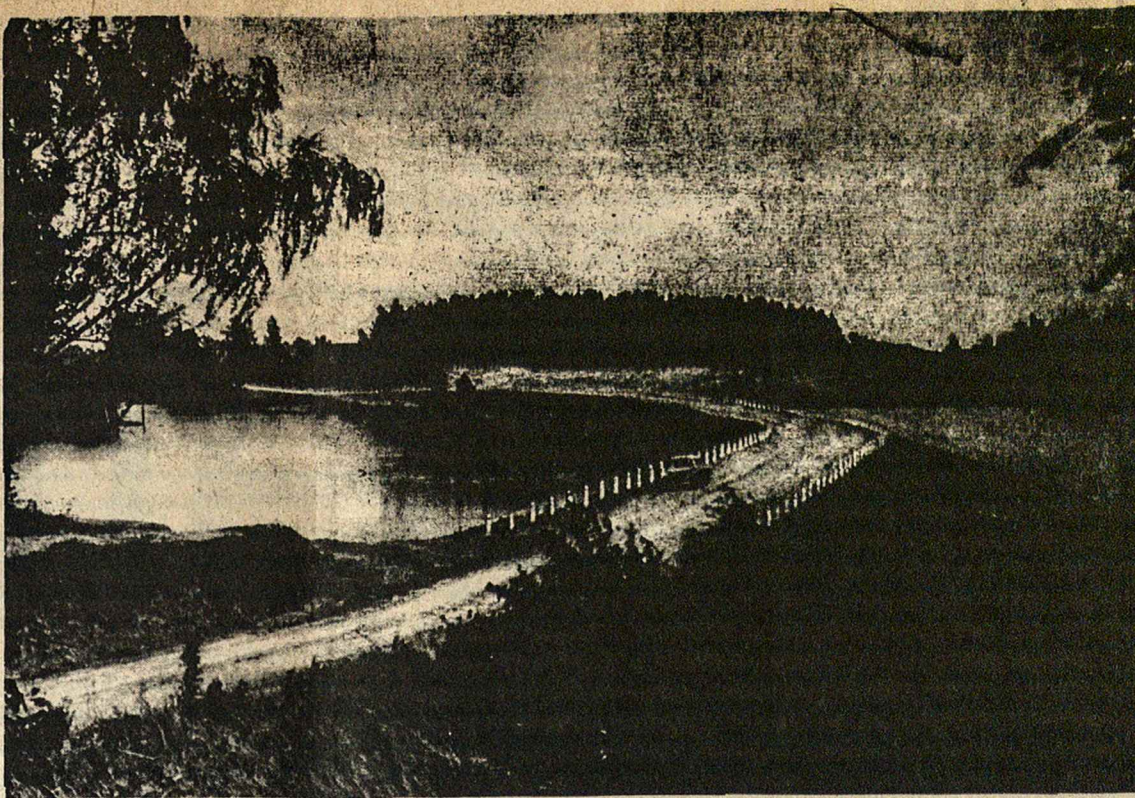
Prancūzijos Ambasados Bonoje, Mision de Recherche des Victimes de la Guerre, Mr. P. Fassine nuolatiniis ryšininkas tarp tarpautinių paieškojimų įstaigų, išgavo iš vokiečių vyriausybės ir perdavė Paryžiaus dokumentacijos centrui okupacijos meto Gestapo ir Sicherheitspolizei und SD aukų ir padarytų nuostolių dokumentaciją: okupacijos administratyvinių įsakymų, aplinkraščiai, privalomo registravimo anketos ir sąrašai. Ta medžiaga buvo išvežta iš Paryžiaus vokiečiams atsi-traukiant. Ji suteikia svarbių davinių okupacijos meto istorikams, tyrinėtojams ir nukentėjusių, bei be žinios dingusių paieškojimams. Dokumentacija yra visiems laisvai prieinama. Sąrašuose figuruoja visa eilė Lietuvos piliečių.

Žmonės laukia patikrinimo Meksikos - JAV pasienyje

Bostono Ted Green bando atsistoti

Ruduo prie Duseto ežero. . .

APIE RUDENI...

Finu-ir paupiai ne tokie,
Vien valtyys paverstos prie
kranto.

Lieku nuo sūkuriu atokiai,
O paukščiai skrenda, skren-
da...

(Antanas Miškinis, Ruduo)

Kodėl neparašyti vedamojo
apie rudenį? Prieš kelias dien-
nas jis oficialiai - pagal visus
žemės kalendorius - prasidėjo...
Ne tik pagal kalendorius:
anądien, išplaukę su Kostu meš-
kerioti prie vienos iš tūkstan-
čio salų, matėm keliantis mig-
los kamuolius ir pro juos skren-
dancias ančių linijas. Ir Tamo-
šaičių takas į paupį tą rytmetį
buvo baltas nuo šalnos. O šį sa-
vatgalį tikriausiai prie Daina-
vos kaimynai pradės jau rai-
šioti rožių krūmus ir medelius
ir tikrinti šautuvus medžioklei..

Ruduo. Tai klus vardas tam
metui, kai visa žemės žaluma
pradeda vysti ir ruduoti. Kiek-
vieną rudenį prisimenu vieno
savo mylimo poeto du eilėraš-
čius. Vienaime jis kalba apie la-
pų kritimą: jie krenta ir kren-
ta, ir krenta, lyg danguose vys-
tų didžiuliai sodai: jie krenta
liūdni ir visko atsiskę, nes jų
vasara jau praėjo; ir kitame ei-
lėraštyje jis pasakoja, kad ta-
sai, kuris atėjus rudenį palie-
ka vienas-ilgai bus vienas; bu-
dės, skaitys, rašys ilgus laiškus
ir alėjomis vaikščios, šnarin-
damas sausu lapu...

Nežinau kaip tie, kurie mies-
tuose gyvena, jaučia rudenį. Gal-
būt, didmiesčių akmuo kitaip
spindi, gal žmonių žingsniai ki-
taip dunkai ant asfalto ir ak-

mens, gal rudeninės audros at-
neša gailesnę vandenyno bangų
šniokštimą?

Mums, kaimiečių vaikams,
mažų miestelių ir geležinkelio
stočių augintiniams, nedidelio
krašto vaikams, tikras rudens
kvapas ir tikra jo panorama at-
siveria tikrai gamtoje. Gal tą
vakarą, kai staiga šiaurės pusė-
je ima pleventi šiaurės pašvais-
tės ugnis. Gal tą rytmetį, kai at-
sikėlus anksti, vietoj mažo eže-
rėlio matai tikrai miglos jūrą
ir joje vos išžiūrėjus pusnuogių
medžių siluetus. O gal saulėtą
vidudienį, kai vėl užkopus ant
pažistamos kalvos, žalių miškų
ir kalnų neužmatomose platy-
bėse ima rodytis raudonos, gel-
tonos, rudos dėmės... Debesys
kitokie, mėlynė nebe tokia, tylą
gilesnė ir skaudesnė.

Paukščių ir žvaigždžių skli-
dinas dangus. Ir retkarčiais,
šaltėsnį rytmetį, tariasi užuo-
dės tolimo sniego kvapą...

Ir sakai sau: kadaise, pačiom
pirmosiom mokyklos dienom,
mokytojas rodė kaip sudėti gra-
žius rudeninius lapus į senas
knygas ir sąsiuvinis; kažin kur
dabar tos knygos ir tie lapai?

Tada atsiverti kitą knygą ir
pradedi skaityti vėl eiles apie
rudenį:

Iš ūkanoto rūškano rudens
Paklydęs gervų sielvartas
skardėjo.

Ir gaila man tų metų ir van-
dens,

Kur šita ūkanų tylą tekėjo...
(Jonas Aistis)

Henrikas NAGYS

*** **

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja
redakcijos pozicijai ar nuomonei. Laiškai gali būti trumpi-
nami. Anoniminiai pasakymai nebus spausdinami.
Red.

Gerbiamas Redaktoriau:

Š. m. rugsėjo mėn. 10 d. NL
nr. Hamiltono kronikoj C.M.
trumpai aprašo /ir kartu kri-
tikuoja/ įvykusią 15-tą Kana-
dos Lietuvių Dieną. Be abejo,
kritika yra labai sveikas vei-
ksnys, kadangi duoda progą or-
ganizatoriams išvengti klaidų
šventės rengimo programoj.
Būta jų ir Hamiltono. Gal vie-
na didžiausių klaidų - šventės
rengimas Darbo Dienos sa-
vaitgalįje, kada atmosferinės
sąlygos yra labai nepalankios
patiemis dalyviams ir progra-
mos atlikėjams. Be to, mūsų
jaunimas vasaros metu yra
išitraukęs į darbus apmokėji-
mui studijų universitetuose,

tas ir jis sunkiai yra "pagau-
namas" nors vienai tautinių
šokių ar dainų repeticijai. Pa-
našiai buvo ir su 15 KLD tau-
tiniais šokiais, jaunimo cho-
rais: kviestos kelios grupės,
ryšium su išvykusiais į darbą
dalyviais, griežtai atsisakė nuo
dalyvavimo. Padėtį išgelbėjo
Gyvataras /dalis šokėjų atvy-
ko tik šeštadienį iš tabako ūkių,
tad ir C.M. atrodė išvarge/ iš
Toronto Birbynė, kuri taip pat
"surinko" savo choristus.

KLB Krašto Tarybos suva-
žiavimas šaukiamas š. m. spa-
lio 18 d. KLB Krašto Valdyba
prašė visų ap. valdybų apsis-
pręsti ir su konkrečiais pa-
siūlymais atvykti į Krašto Ta-

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ / CENTRO VALDYBA

ŠVIETIMO TARYBOS INFORMACIJA

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOS
surengtos Trečiosios Lietu-
vių mokytojų studijų savaitės,
įvykusios 1969 rugpjūčio 17-

rybos suvažiavimą dėl 1970 m.
Kanados Lietuvių Dienos ren-
gimo. Kiek žinoma, kandidatų
jau yra: tai KLB Londono ap.
valdyba. Atsiras ir daugiau.
Tačiau iš anksto siūlau ateity-
je Lietuvių Dienas ruošti ne
Darbo Dienos savaitgalįje, bet
Padėkos Dienos t.y. spalio m.
Ši data palengvins programos
išpildymą tautinėms meni-
nėms grupėms ir taip pat, ne-
leis lieti prakaito lašų pasi-
linksminime ar koncerte.

K. Baronas, Hamilton

Gerb. p. Redaktoriau,
Ne tik aš, bet ir daugelis
Sault Ste. Marie, Ontario, gy-
venančių tautiečių, buvome
nustebinti š. m. rugsėjo mėn.
3 d. "Nepr. Lietuvoje" pasiro-
džiusia, mūsų miestą ir lietu-
vių koloniją liečiančia, kores-
pondencija.

Visų pirmiausiai, tai aiškiai
matoma, kad korespondentas
yra ne iš čia gyvenančių. Dar
blogiau, kad jis nebuvo pakan-
kamai susipažinęs su vietinė-
mis kasdienybėmis, faktais, o
svarbiausia, tai su mūsų tau-
tiečių nuotakomis.

Pati korespondencija turėjo
būti patalpinta ne mūsų mies-
to, bet Batchawana, Ont. /kur
įvyko išleistuvės/ vardu, nes
iš čia mūsų kolonijos kapelio-
no kun. Augustino Sabo išleis-
tuvėse dalyvavo tik tautiečiai.
B.M. Švilpai. Gi Batchawanoje
gyvenantieji tautiečiai-V. Staš-
kūnas ir V. Švarlienė net nes-
kaito save priklausančius mūsų
S. Marie, Ont. lietuvių kolonijai.

Korespondencijoj rašoma,
kad mūsų tautiečiai labai nu-
liūdo prarasdami taip nenul-
tą Dievo tarną... Matomai,
mūsų tautiečiai to nuliūdimo
taip priblokšti, kad net nesu-
gaudė suruošti savo sielų ga-
nytojui išleistuves ir, atrodo,

24 dienomis Dainavoje, daly-
viai

1. dėkoja stovyklos vadovybei,
organizatoriams ir rėmėjams
už sudarymą sąlygų pasvars-
tyti švietimo klausimus ir pa-
giltinti žinias ir ryžtasi jomis
pasidalinti su mokinių tėvais;

2. dėkoja spaudai už parodytą
dėmesį ir prašo ir toliau rem-
ti lituanistinių mokyklų darbą
keliant jų pozityvias apraiškas;

3. prašo LB apylinkių valdy-
bas aktyviai įsijungti į vietos
švietimo darbo talką kontak-
tuojant tėvus ir atkreipiant jų
dėmesį, jog visi lietuviai vai-
kai turi lankyti lituanistines
mokyklas, nes tautiškumas
pirmoje eilėje gimsta
šeimoje, gi mokykla yra to-

niekas čia tokių išleistuvių ne-
ruoš...

Atkreipias dėmesį kores-
pondencijoj išsireiškimas, kad
buves mūsų kapelionas nei
vieno nepasmerkė... Kitų ne-
smerkimą galima skaityti di-
džiadvasiškumu ar didele to-
lerancija, bet kai šios rūšies
"minkštybės" mūsų kolonijoje
virta "pasmerktyjų" garbini-
mu, tai daugelis mūsų tautie-
čių to negalėjo suvirškinti.

Abejoju ar išvykstančio ka-
pelione veide pasiliko nuoširdi
šypsena, nes koresponden-
cijoj paminėtas pasitikėjimo
jausmas mūsų tautiečiuose bu-
vo tikrai pavirtęs nepasitikė-
jimu ir kitokiais priešingais
bei neigiamos nuotakos jaus-
mais...

Dar viena buvusio kapeliono
padaryta mūsų kolonijai žala,
taikaikurių vietinių korespon-
dentų atbaidymas nuo bendra-
darbiavimo lietuviškuose lai-
kraščiuose, kurie nutraukė ra-
šinėjimą negalėdami pakęsti
beisugromuliuoti nuolat spau-
doje pasirodančių kun. A. Sabo
perdėtai saldžių ir neužtar-
nautų garbinimų, nekalbant jau
apie kitas klaidas.

N.K.

Sault Ste. Marie, Ont.

PRANEŠIMAS

Mirė ELZBIETA ŠOSIENĖ, gimusi 1903 m. Babiluose
ir gyvenusi Kaune iki įjį apleidžiant 1944 metais.

Pašarvota buvo St. Hellen koplyčioje Longueuil
ir palaidota per Šv. Kazimiero bažnyčioje 1969 m.
rugsėjo mėn. 26 dieną.

Duktė Genovaitė Kazlauskienė
ir šeima.

siūloma susipažinti su besky-
rine sistema ir kai kuo pasi-
naudoti, atsižvelgiant į vietos
sąlygas;

8. džiaugiasi naujų vadovėlių
bei pratimų leidimu, ypač ban-
dymais juose pagauti dabar ti-
nio vaiko mentalitę;

9. sutinka, jog varžybos, jei
gerai išplanuotos ir sugeban-
čios vaiką sudominti, turėtų
būti naudojamos pritaikytose
situacijose, derinant su moks-
lo metų kalendoriumi;

10. priėjo išvados, kad lietu-
vių jaunimo organizacijos ir
sporto bei meniniai vienetai
yra svarbi pagalbinė priemo-
nė tautinio sąmoningumo ug-
dyme ir todėl ragina jaunimą
priklausyti organizacijoms bei
vienetams, prašydami organi-
zacijas ir vienetus derinti sa-
vo veiklą su mokyklų darbu;

11. prašo JAV LB švietimo Ta-
rybą parengti aukštesniųjų
mokyklų /9-12 skyrių arba V-
VIII klasių/ programas, kurios
būtų pritaikytos šių dienų
reikalavimams;

12. kviečia tėvus, mokyklas,
organizacijas ir visą visuome-
nę ugdyti vieningumą tarp visų
lietuvių, kur jie bebūtų;

13. sutarta, kad a/ mokykla iš-
duoda baigimo pažymėjimus už
tiek skyrių, kiek ji turi, o mo-
kinyms gauna baigimo ar lanky-
mo pažymėjimą už tiek skyrių,
kiek yra baigęs ar lankęs, b/
mokinyms, norys gauti baigimo
pažymėjimą už daugiau skyrių,
negu jo lankomaj mokykloj yra,
laiko egzaminus arba tokioj
mokykloj, kuri norimą skyrių
skaičių turi, arba savo mokyk-
los mokytojų komisijoje, ku-
rioje dalyvauja švietimo Tary-
bos atstovai ir c/ aukštesnio-
siomis mokyklomis laikomos
tos ketverių metų mokyklos, į
kurias priimami mokiniai bai-
gę 8 skyrių pradžios mokyklos
kursą, kurio baigimas įrodomas
arba baigimo pažymėjimu,
arba stojamaisiais egzami-
nais;

14. prašo JAV LB švietimo
Tarybą ir ateinančiais metais
organizuoti studijų savaitę.

A + A ANTANUI SUTKAIČIUI mirus,
jo žmonai Aldonai, Lietuvoje dukteriai Olgai
ir sūnui Vytautui ir kitiems giminėms gilia
užuojautą reiskia

LVS "RAMOVÉ" Montrealio Skyrius.

Musu Kredito Unijos nariui
A + A
ANTANUI SUTKAIČIUI
mirus, jo žmonai Aldonai ir artimiesiems nuoširdžią
užuojautą reiskia
Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Lito" Valdyba.

Onai Janulynienei mirus, jos dukteris --
ADA JOSIUKIENĖ IR KAZIMIERA RICKUVIENĖ ir
jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ..

Juozas ir Katarina Ambrosai.

Mirus ELZBIETAI ŠOSIENEI, jos dukteri Genovaitė
Kazlauskienė ir jos šeima nuoširdžiai
užjaučiame

Gasperas ir Elizabeta Alinauskai
ir visa šeima.

Genovaitę Kazlauskienę ir jos šeimą,
jos motinai ELZBIETAI ŠOSIENEI mirus, nuoširdžiausiai
užjaučiame

Pranas ir Aldona Paukštaitiai.

EUROPOS LIETUVIAI VOKIETIJA

"Baltų Draugijos" Vokietijoje leidžiamame leidinyje "Mitteilungen aus baltischem Leben" įdėtas Dr. A. Geručio vedamasis straipsnis apie jo kelionę Amerikon. Autorius ypač nušvietė lietuvių kultūrinę gyvenimą Amerikos Jungtinėse Valstybėse.

Šveicarijoje gyvenęs rašytojas Dr. h. c. Edzard Schaper gavo šitų metų Vokietijos literatūrinę premiją. Rašytojas ypač karštas baltų tautų laisvės gynėjas ir keliuose savo romanuose rašęs apie lietuvius.

"Reader's Digest" šveicariškoji laida "Das Beste" rugsėjo numeryje paskelbė ruso Anatolijaus Martschenko ištrauką iš jo knygos apie "Sovietų darbo stovyklos šiandien". Autorius kelerius metus išbuvo įvairiose sovietų priverčiamojo darbo stovyklose.

Autorius aprašo taip pat susitikimus su lietuviais ir kitais baltais, kurie irgi buvo laikomi Rusijos priverčiamojo darbo stovyklose. Pomois stovyklon, merdvinų teritorijoje, 500 kilometrų į pietryčius nuo Maskvos, buvęs patalpintas rusų rašytojas J. Daniel, nuteistas kartu su kitu rašytoju A. Siniavskiu. Pasak autorių, "lietuviai kvietė Danielį į savo baraką, kai jie dainuodavo savo tautines liaudies dainas". Kitu atveju autorius aprašo, kaip stovyklą lanke vienos baltų respublikos atstovai, bet tos respublikos pavadinimo įakmiai nemini. Pasibaigus lankytojų praeitimui, vienas jaunas baltų kalinys nuėjęs prie tribūnos ir iškėlęs popieriun įvyniotą buketą. Ta proga jis pasakęs: "Leiskite mano tautiečių vardu įteikti Jums buketą iš gėlių, kurios auga čia, toli nuo mūsų tėvynės". Kiti kaliniai pasijuto užsigavę dėl tokio jauno kalinio nusizeminimo ir ėmė šaukti: "Išdavikas, šnipas!". Tačiau kai kalbėtojas atvyniojo tariamų gėlių buketą, pasirodė, kad vieton gėlių buvo spygliuota viela...

Autorius dar vienu kitu atveju mini estus ir latvius, su kuriais susitikęs stovyklose. Kalinimo sąlygos tose stovyklose buvusios tokios klaidingos, jog neretai pasitaikydavę net kanibalizmo.

"Memeler Dampfboot" praneša, kad Vakarų Vokietijoje veikiančioje "memellenderių" organizacijoje /"Arbeitsgemeinschaft der Memelländer"/ įvykęs skilimas: atsistatydinę pirmininkas Georg Grentz, referentas bažnytiniam reikalams pastorius Butkewitsch ir referentas jaunimo reikalams Hermann Waschkies.

Kaip "M.D." rašo, prie skilimo priežastis dėl įvairių priežasčių. Pirmoje vietoje min-

mas jau anksčiau kilęs ginčas tarp centro valdybos pirmininko Grentzo ir Mannheimo skyriaus pirmininko Tidecko. Mannheimo padalinys atsiskyręs nuo centro organizacijos ir sudaręs naują sambūrį /"Deutschlandbund ostpreussischer Memelländer"/. Ginčui paaštrėjus, centro valdybos pirmininkas G. Gretz atsistatydinęs. Pastorius Butkewitsch ilgą laiką rašė išdėstęs savo pasitraukimo priežastis. Pasak jo, centro valdyba esanti nedarbinga, o pačioje organizacijoje reikiama paskyrimas. Pagaliau jaunimo reikalams referentas J. Waschkies savo pasitraukimą motyvuoja tuo, jog jam ne skiriama lėšų veiklai. Valdyba paskyrusi jaunimo reikalams metams maždaug 50 dolerių, bet paskum ir šią sumą išbraukusi.

"Memeler Dampfboot", aišku, nuodamas dėl "memellenderių" organizacijos pakrikimo, dar pastebi, kad du vokietininkų veikėjai /rašytojas Rudolf Naujok ir buv. Klaipėdos miesto bibliotekos vedėjas Dr. Gerhard Lietz/, kuriems buvusi pasiūlyta centro valdybos pirmininko vieta, pasiūlymo nepriėmė. Dabar ieškoma naujo kandidato, kuris turėtų būti "aukšto rango ir gero vardo" vyras.

Ketvirtam Lietuvos vokiečių žemietijos (Landmannschaft) suvažiavimui, įvyksiam per Sekmines Neheim-Huesten (Saarlande), Vokietijos Lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas J. K. Valiūnas pasiuntė sveikinimą, kurį lietuvių ir vokiečių kalbomis perskaitė Kr. valdybos įgaliotas visuomenininkas V. Banaitis.

Lietuvos vokiečiai buvo lojalūs Lietuvos piliečiai, kurių niekas išvaryti nemėgė. — kreipdamasis į spaudos atstovus, pareiškė V. Banaitis, kaip Vokietijoje gimęs ir augęs lietuvis. — Jie paliko savo gimtąjį kraštą sunkia širdimi, Lietuvai nepriklausomybės netekus. Europos tautų solidarumas reikalauja nepamiršti, kad Vakarų laisvę išpiktą Rytų Europos tautų nelaisvę ir šimtų tūkstančių pabėgėlių likimu.

Baigdamas, kalbėtojas priminė visų išiečių etinę pareigą — padėti savo gimtajam kraštui nelaimės valandoje. Toks bendras darbas įprasmina tiek Lietuvos vokiečių organizacijų darbą, išlaikant savas tradicijas, tiek lietuvių pabėgėlių tautybės išlaikymo pastangas. Lietuvių katalikų vardu sveikinimo žodį tarė tėv. K. Gulbinas. Dr. P. Karvelio sveikinimo telegramą perskaitė Žemietijos seniūnas (Sprecher) prof. dr. Johannes Strauch, kuris savo baigiamojo kalboje priminė susirinkusiems Lietuvos istoriją ir kvietė nepamiršti senosios tėvynės Lietuvos. Susirinkime miesto šaulių namuose (Schuetzenhaus) dalyvavo apie tūkstantis žmonių.

Sekminių pamaldas vietos katalikų bažnyčioje laikė kun. V. Šarka, pasakydamas gražų pamokslą vokiečių ir lietuvių kalbomis. Parapijiečiams buvo padalyta informacinės medžiagos apie tikėjimo padėtį Lietuvoje su prašymu pasimelsti už Kenčiančią Bažnyčią.

Neheim-Huesten miesto, globojančio Lietuvos vokiečių, moderniškoj rotušėje įvyko dailės paroda, kurios įdomiausia dalis, be abejo, sudarė dievdirbio Stasio Motužo lietuviškų kryžių, koplytelių bei kitų medžio drožinių rinkinys. Suvažiavimo vyksmą, pasakytąsias kalbas bei parodą iliustruotais reportažais atžymėjo vokiečių spauda.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Sinodo išieviijoje dalyviai: iš kairės: F. Skėrys, kun. Stanaitis, M. Kilienė, senj. kun. A. Keleris, garbės senj. kun. A. Gelžinis, kun. J. Urdzė ir kun. Aldonis Putcė.

Vasario 16 gimnazijos choro dalis su gimnazijos direktorium V. Natkevičium.

Socialdemokratijos istorijos apžvalgos seminaras

Prieš metus, t. y. 1968. VII. 13-14 Bad Godesberge, Annaberge pilyje, įsisteigė Vokietijos Lietuvių socialdemokratų draugija (VLSDD). Ji pasistatė sau tikslą suburti lietuvių socialdemokratų aktyviam darbui, siekiant įgyvendinti socialdemokratinę idėją lietuvių visuomenėje ir apamai pasaulyje. Konkretus VLSDD darbas atrodė aiškėja iš nesenai išleistų darbo gairių. Vienas konkrečių Draugijos uždavinių yra suaktyvinti ir praplėsti lietuvių socialdemokratinę sąjungą Europoje. Priemonės šio uždavinio įgyvendinimui yra tarp kitko suvažiavimai ir seminarai. Toks seminaras — tai pirmasis po VLSDD įsisteigimo — buvo suruoštas š. m. liepos 11-13 Bad Godesberge, Annaberge. Dalyvių daugumą sudarė jaunimas ir jaunesnės kartos atstovai, kurių tarpe buvo ir ne VLSDD narių. Seminarui vėdovavo Arminas Lipšys iš Darmstadto.

Pirmojo referato tema buvo "Socializmo pradžios senovės Graikijoje ir vėliau" (K. Dikšaitis). Įvadę referentas pabrėžė, jog svarbu žinoti socialistinę idėjų šaknis, nes daug kas klaidingai galvoja, manydami, kad socializmo idėjos pradžia esanti prancūzų revoliucijoje arba Markso "Komunistiniame manifeste". Seminaro dalyviai turėjo progos susipažinti su socialistinėmis idėjomis, iškeltomis Platono "Valstybėje" ir Aristotelio "Politikoje". Šie senovės Graikijos filosofai, į kurių veikalus gilinosis pasaulinio masto mintytojai kaip Cicero, Augustinas, Rousseau, Hegel, Fichte, Comte ir kiti, svarstė jau bendros nuosavybės ir teisingo turty paskirstymo klausimus.

Toliau referentas apžvelgė Romoje buvusius socialinius sąjūdžius, kurie siekė pakeisti nuosavybės paskirstymą arba sušvelninti klasinį visuomenės charakterį. (Plebėjų "streikas", vergų sukilimai, Tiberijaus Gracho pastangos praveisti žemės reformą). Socialistinių idėjų Romoje nebuvo.

Antroje referato dalyje susipažinta su Esenų sąjūdžiu Judėje (bendra nuosavybė, bendras valdymas, gailastingumas, teisingumas), su pirmaisiais krikščionimis (Apaštalių darbai nebuvo).

Numatyta paskaita "Socialdemokratinės partijos ir marksizmas" neįvyko. Jos vietoje buvo diskutuojamas ryšys su Lietuva klausimas. Konstatuota, kad lietuviškoji visuomenė Vakaruose grupuojasi į "valstybininkus" ir "tautininkus". Pastariesiems daugiau rūpi tautinis lietuvių išlikimas tiek Lietuvoje, tiek išieviijoje. Ryšiai su kraštu padeda išieivijai pristabdyti asimiliaciją. Toliau svarstyta kaip ryšius su Lietuva būtų galima praplėsti.

Laisvu laiku VLSDD nariai aptarė organizacinius reikalus. Tartasi ir su Anglijos lietuvių laboristų grupės atstovu R. Bauliu dėl koordinacinio apsiungimo.

2, 44 ir 4, 32) ir su vienuolynais. Baigdamas, referentas dar trumpai apžvelgė Pelagijiečių, Bogumilų, Paterėnų, Valdenų ir Begardų sąjūdžius. Pastariesiems sąjūdžiams tarp kitko būdinga, kad jie reikalavo atsakyti privačios nuosavybės arba grįžti prie tikrosios krikščionybės.

Arturo Hermano referatas

Arturas Hermanas savo referate "Socialdemokratai ir lietuvių bendruomenė" nurodė, kad VLSDD yra neatskiriama sūrišta su bendruomenė, nes draugija išaugo iš bendruomenės, jos kūrėjais buvo ne kas kitas, kaip bendruomenės nariai. Prieaugusi jaunoji karta stovėjo prieš šabloniškumą ir nusistovėjimą bendruomenėje. Tokiai padėčiai esant, tad visai neatsitiktinai susidarė opozicija iš socialistinių pažiūrų lietuvių. Toliau referentas paminėjo, kad socialdemokratai inėš spalvos ir įdomumo į blyškų lietuvišką gyvenimą; prilygino upeliui, kuris pradėjo tekėti per stovintį ir mairais besitraukiantį vandenį. "Mūsų kultūrinis-politinis uždavinys bendruomenėje yra ir toliau likti šaltiniu naujo pagyvėjimo, jei ne atsinaujinimo mūsų lietuviškų prūdų". Referate buvo toliau dėstoma, kaip socialdemokratai turi konkrečiai dirbti bendruomenėje: stebėti valdančiųjų Huettenfelde darbus, informuoti visuomenę, išdirbti planus veiklos pagerinimui, kreipti dėmesį į apylinkių veiklą kaip bendruomenės pagrindą (Mūsų vieta yra liaudies tarpe ir su liaudimi) ir rūpintis jaunimu.

"Palaikykime humorą ir draugiškumą, teisę kritikuoti ir būti kritikuojamais. Visi mes esame lietuviai: smetonininkai ir komunistai, krikščionys ir ateistai; džiaukimės tokį įvairumą matydami. Tada turėsime vilties, kad ši bendruomenė ras dar kelią į Lietuvą ir kalbą su lietuviais Lietuvoje", baigė A. Hermanas.

"Vakarų Europos komunistų partijos ir Maskvos 'konciliumas' buvo A. Lipšio referato tema. Apžvelgtos Italijos, Prancūzijos, Anglijos ir Skandinavijos komunistų partijos ir jų santykiai su Maskva, siekiančia ir toliau vadovauti komunistiniam sąjūdžiui pasaulyje. Referentas išryškino separatistines kai kurių suminėty partijų tendencijas, kurios ypatingai išaiškėjo per nesenai Maskvoje įvykusį komunistų partijų suvažiavimą. Konstatuotas nevieningumas pasauliniame komunistų sąjūdyje.

Numatyta paskaita "Socialdemokratinės partijos ir marksizmas" neįvyko. Jos vietoje buvo diskutuojamas ryšys su Lietuva klausimas. Konstatuota, kad lietuviškoji visuomenė Vakaruose grupuojasi į "valstybininkus" ir "tautininkus". Pastariesiems daugiau rūpi tautinis lietuvių išlikimas tiek Lietuvoje, tiek išieviijoje. Ryšiai su kraštu padeda išieivijai pristabdyti asimiliaciją. Toliau svarstyta kaip ryšius su Lietuva būtų galima praplėsti.

Laisvu laiku VLSDD nariai aptarė organizacinius reikalus. Tartasi ir su Anglijos lietuvių laboristų grupės atstovu R. Bauliu dėl koordinacinio apsiungimo.

mo Vokietijos ir Anglijos lietuvių socialdemokratų. Dauguma pasisakė už apsiungimą federatyvinių būdų.

"NAUJIESE" K. Dikšaitis

EUROPOS LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ KONFERENCIJA

Ji įvyko liepos 17 d. Bad Godesberge, kas praktikos lektorium, suomių konsulate Annaberge pilyje. Konferenciją atidarė Kaune vyr. meistras. Kybartuose turėjo sa- ELFB pirmininkas prof. dr. Zenonas Ivins-vo dirbtuve. Muenchene gvyai dalyvavo kis, jai pirmininkavo kun. Br. Liubinas, obendruomeninėje veikloje. Paliko našlę sekretoriavo Paulina Ivinskienė. Buvo iš-Anastaziją Muenchene, dukterį Birutę su klausyti ir išdiskutuoti pirmininko, išdi-vaikais Nuernberge ir sūnų Jurgį Austraninko, biuletenio redaktoriaus, ELFB at-lijoje.

Vasario 16 gimnazija dabar baigė trys jaunuoliai. Petras Buračas, gimęs 1949. VI. 17 Wangene (Bavarijoje), baigęs vokiečių pradžios mokyklos IV skyrius, 1960 m. įstojo į Va-

TRYNS BAIGUSIEJI

Vasario 16 gimnazija dabar baigė trys jaunuoliai. Petras Buračas, gimęs 1949. VI. 17 Wangene (Bavarijoje), baigęs vokiečių pradžios mokyklos IV skyrius, 1960 m. įstojo į Va-

LIETUVIAI AMERIKOS PILIEČIŲ KARE

Nemaža Krokosmečio sukilėlių buvo jauni kariai, kai jie atvyko į Ameriką. Kilus Amerikos piliečių karui 1861 m. daugelis jų įstojo į Unijos kariuomenę kovoti už antrąją tėvynę ir už vergų išvadavimą. Prie jų prisidėjo ir vėlyvesnieji ateiviai.

Yra apskaičiuota, kad 1861 — 1865 metais kare Unijos pusėje kovojo keli tūkstančiai lenkų, o konfederatų gretose arti 300. Tų "lenkų" tarpe tikrai buvo keli šimtai lietuvių, ką liūdijs piliečių karo archyvų oficialūs sąrašai. Gerą laikraščio puslapį užimtų lietuvių "jankių" ir "lietuvių konfederatų pavardžių ir kilimo vietų katalogas.

Beje, pakanka paminėti smulkiau patį iškiliausį lietuvių karį, kovojusį Linkolno armijoje, būtent — kapitoną Aleksandrą Bielaskį - Beleckį.

Visi lenkai istorikai tvirtina, kad Aleksandras Beleckis gimęs Lietuvoje. 1831 metais jis kovojo už Lietuvos laisvę prieš rusus Vilniaus - Panevėžio - Šiaulių bare. Kai lenkų generolas Dembinskis traukėsi 1831 m. liepos mėnesį po nepavykusio bandymo paimti Vilnių pro Ukmergę, A. Beleckis narsiai vadovavo ariergardui. Vėliau jis buvo sunkiai sužeistas ties Grochova, Lenkijoje. Jam pavyko pasprukti į užsienį. 1832 metais jis atvyko į Portlandą, Maine, ir gavo darbą geležinkelio inžinierium. Amerikos piliečių jis tapo 1842 m. liepos 17 d. Daugiau kaip 8 metus praleidė ištikimai atlikdamas pareigas JAV Vyriausioje žemės įstaigoje. Jis ilgus metus gyveno Iliujoje, kur vedė Mary Ann Carey iš Springfieldo.

Prezidentas Linkolnas intymiai jį pažinojo gyvenant Iliujoje ir aukštai įvertino jo karinius sugebėjimus. Kai prasidėjo piliečių karas, prezidentas Linkolnas pasiūlė jam ka-

sario 16 gimnaziją. Dalyvavo skautuose, Evang. jaunimo rately, tautinių šokių grupėje. Žada studijuoti mediciną ar chemiją Heidelberge.

Antanas Juodzevičius, gimęs 1940. IX. 1 Ochsenfurte (Bavarijoje), baigęs vokiečių pradž. mok. VII skyrius, 1962 m. įstojo į gimnazijos III kl. Dalyvavo mokinių chore ir šoko tautinius šokius. Žada vykti į JAV, pabūti ten kokius metus ir grįžti Vokietijon studijuoti pedagogikos.

Petras Nevulis, gimęs 1951. IV. 3 Bavarijoje, Bamberge, baigęs vokiečių pradž. mokyklos IV skyrius, 1961 m. įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Priklausė ateitininkams (dvejus metus buvo kuopelės pirmininku), skautams (buvo Aušros tunto adjutantu), dalyvavo mokinių chore ir tautinių šokių grupėje (dvejus metus buvo jos seniūnu). Nesenai išrinktas Vokietijos Lietuvių bendruomenės jaunimo sekcijos valdybos sekretorium. Žada studijuoti anglistiką, li-tuanistiką ir istoriją Muenchene.

Visi trys yra mišrių šeimų vaikai, atėję į gimnaziją ne kiek nemokėdami lietuvių kalbos, kurią čia gerai išmoko ir gavo už ją gerus pažymius brandos atestatuose. Visi trys yra pilnateisiai Vokietijos Lietuvių bendruomenės Romuvos apylinkės nariai.

MIRUSIEJI

Saarwelingene širdies smūgio ištiktas gegužės 2 d. mirė Saaro krašto apylinkės narys Pranas Bružas. Buvo gimęs 1896. X. 10. Paliko žmoną Elzė ir 6 vaikus, kurių vyriausias Pranas 15 metų ir jauniausioji Ingė 8 metų amžiaus.

Muenchene gegužės 27 d. Planegg sanatorijoje mirė Muencheno apylinkės narys Albinas Paškauskas. Palaidotas gegužės 30 d. Muencheno Nord kapinėse. Buvo gimęs 1891. V. 2 Laukeliškiuose, Vilkaviškio aps. Dirbo Vytauto Didžiojo universitete mechaniku. — Paminėk! a. a. Erdmonui Simonaičiui, nesenai mirusiam Mažosios Lietuvos piliečiui, sutarta pastatyti ligi spalio 30 dienos, t. y. ligi velionio gimimo dienos.

— Ansas Lymantas, "Lietuvos Pajūrio" redaktorius, lankėsi Vokietijoje.

pitono laipsnį reguliarijoje kariuomenėje. Beleckis tuoju su tiko. Pradėjęs eiti tarnybos pareigas, jis buvo priskirtas prie generolo McClerando ir jam buvo įsakyta vykti į Cairo stovyklą. Pirmosios kovos, kuriose jo divizija dalyvavo, buvo Belmonto mūšis 1861 m. lapkričio 7 d. Belecko žirgas buvo po juo nušautas; pėsčias verždamas pirmyn su savo pasiimtos šalies vėliava rankoje, šaukdamas karius sekti paskui jį, jisai krito, nukautas patrankos sviedinio. Generolas McClerandas dėjo daug pastangų surasti jo kūną, bet, kadangi jis buvo palaidotas su mase kitų žuvusių, jis negalėjo būti atpažintas.

Įdomu, kad jo palikuonys, įskaitant ir anūką Alexander Bruce Bielaskį, kuris buvo pirmininkas (1912 - 1919) FBI viršininkas, laikė Aleksandrą Beleckį "lietuviu — Lietuvos lenku" (Lithuanian — Lithuanian Pole). Šioji tradicija ir šandien išliko Bielaski šeimoje.

Buvo vienas negarbingas momentas iš Pilietinio karo laikotarpio. Mat, iš visų Europos galybių vien carinė Rusija simpatizavo Linkolno vyriausybei Piliečių karo metu. Užtat Valstybės sekretorius Seward stengėsi palaikyti kuo geriausius santykius su rusais. 1864 m. rusų karo laivynas atplaukė į JAV uostą. Tuomet keli lenkai jūrininkai dezertyravo. Jų tarpe buvo lietuvis Milewski (Miliauskas). Tie caro laivyno matrosai padarė pareiškimą, kad jie nori tarnauti Amerikos kariuomenėje prieš vergiją. Deja, Vašingtonas, nenorėdamas erzinti Petrapiilo, juos atidavė rusams. Dėl šio incidento 1864 m. rugaėjo 8 d. lenkai, lietuviai ir čekai suorganizavo protesto demonstraciją Niujorke.

Algirdas Budreckis "TĖVYNĖJE".

KULTŪRINĖ KRONIKA

M. JONYNIENĖ

KNYGA APIE LIETUVĖS MOTERIS ANGLIŠKAJAI VISUOMENEI

Daug kas apgailėstavo šių metų pradžioje, kad plačiai garsinti Bendruomenės organų, išsivijusių organizacijų planai atžymėti Lietuvos Laisvės Kovų metus liko neįgyvendinti ir nedavė nieko konkreta. Laimėtą pasyvą atitaiso kai kurių pavienių pasiryžusių tylus darbas. Tokiu, sakysim, buvo K. Bradūno suredaguotas kolektyvinis veikalas - "Lietuvių literatūra svetur". Prie jų tenka priskirti ir neseniai išėjusią iš spaudos Birutės Novickienės knygą - "The Lithuanian Woman". Prartarmė minima, kad autorės noru buvo šiuo informaciniu leidiniu atžymėti Lietuvos atsikūrimo penkiasdešimtmetį.

Vargu ar kas gali kalbėti autoritetingiau Lietuvos moterų vardu, kaip Birutė Grigaitytė-Novickienė. Visą jos gyvenimą ženklina aktyvus, entuziastingas dalyvavimas įvairiuose visuomenės gyvenimo frontuose. Čia ji atstovė Petrapičio Lietuvių Seime, čia Vitebsko liaudies universiteto steigėja, čia vėl, jei ne iniciatorė, tai uoli talkininkė įvairių patriotinių organizacijų veikloje. Jos energija nuostabi. Jai atitenka garbė būti moteriai baigusiai Lietuvos universitetą. Pagilinus studijas Paryžiuje, B. Novickienė nauja energija metasi į tuolaikinį politinį gyvenimo sūkūrį, ryžtingai darbuodamasi valstiečių liaudininkų partijoje ir centro

organuose. Nuo 1929 m. iki pirmosios bolševikų okupacijos B. Novickienė kovoja už socialinės globos įstatymų pagerinimą, reikalaujama juridinių patarimų parūpinimo nepasiturintiems, keldama nepilnamečių teismų, motinystės ir vaiko apsaugos reformų svarbą. Škausminga liga (aštrus artritis) pavėrė ją ligone. Nežiūrint to, ji rašiniiais spaudoje ir savo organizaciniu talentu prisideda prie moterų judėjimo židinių palaikymo. Yra dažnai išrenkama į moterų tarybų (Pabaltijo, Pasaulio moterų tarybos) pirmi- ninkes.

Skaitytojai yra turėję progos susipažinti su B. Novickienės erudicija iš Lietuvių Enciklopedijoje tilpusiu išsamiu jos straipsnių. Dabar šis patyrimo bagažas perteikiama anglų skaitytojui. Nežiūrint to, surinkta vienon vieton dokumentinė medžiaga yra įdomi ir patiems lietuviams.

Knyga padalinta į septynius skyrius. Pirmieji trys kalba apie lietuves garsias padavimais (Gražina, Živilė) arba apie istorines asmenybes (Mortą, Mindaugo žmoną, Oną, Vytauto žmoną, Barborą Radvilaitę ir t. t.). Itin įdomių moterų asmenybių (be Emilijos Platerytės) autorė randa Didžiosios Verguvės (1795-1918) laikmetyje.

Gal kiek per daug glaustai, konspektiškai palietusi Nepri-

BIRUTĖ NOVICKIENĖ
(Nuotrauka daryta prieš daugelį metų)

klausomybės laikotarpi, autorė peršoka į tremties bei emigracijos meto moterų veiklą. Tenka pripažinti knygai tem tikrą proporcijos stoką. Skyrelis apie lietuves tremtyje (58 psl. iš jų 35 nuotraukos) ir skyrelis apie lietuvių moterų organizacijas (58 psl. jų tarpe 35 nuotraukos) sudaro daugiau negu pusę viso knygos puslapių skaičiaus. Savaiame aišku autorės pirmuoju uždaviniu buvo supažindinti svetimaučius su Lietuvos moterų judėjimu ir jo ryškiausiomis atstovėmis. Neabejotina, kad kruopščiai surinkta medžiaga yra vertinga. Reikia tikėtis, kad dėl tos informacinės vertės, leidinys prasiskins kelią į JAV bibliotekas. Bet lietuvis skaitytojas jaučia, kad paskutinių skyrelių persvara suteikia leidiniui žinyno pobūdį. Dabar

kai liudininkų pažinusių betarpiškai Nepriklausomybės laikų gyvenimą gretos dieną iš dienos mažėja, kažkaip apgailėstauji, kad autorė nesiteikė papasakoti plačiau apie pažangą padarytą socialinių įstatymų srityje, žinoma palyginant su tais, kurie tuo metu egzistavo pernelyg galingesnėse ir turtingesnėse valstybėse.

Prie leidinio prijungti trys priedai. Pirmajame suminimos pavardės moterų, dalyvavusių tarptautiniuose suvažiavimuose. Antrajam atstovės moterų klubų sąskrydžiuose įvykusiųose po Antrojo Pasaulinio karo. Pagaliau trečiam skyrelyje spausdinami lietuvių dainų pavardės, versti iš Rėzos tauto sakos rinkinių. Šis skyrelis truputį iškrenta iš leidinio rėmų. Iš tiesų lietuvių etnografijai

PROPIRŠČIAI

16.

A. Povilainis

Žiūrindami iš šalies nejučiai atrodo NLEditorialinis ap- rašymas įvykių Montrealio St. Leonard priemiestyje. Kažkaip nesinori tikėti prancūziškos kultūros stoka Quebec. Sąžiningas Toronto anglosaksas (kuris dažnai prancūzams rodo didesnį prielankumą nei Mont- realio lietuvis) tvirtins, kad di- džiausias kultūrinis gyvastingumas Kanadoje kaip tik tenai. Jis nurodys jų pirmaujančius dailininkus, filmus, teatrą, lite- ratūrą. Beje, nekels balso ir prieš tvirtinimą, jog Expo 67 tegalėjo taip atrodyti tikrai Montrealio vyraujančioje įtako-

je. Kultūringumo dėliai galėtu- me palyginti ir Montrealio Me- tro su Toronto transportacijos kanalizacija.

Regis kas ne kas, bet jau mes, tautinio išnaikinimo pavojuje esanti lietuviai, galėtume būti labiau jautrūs quebekiečių sie- kimams. Kaip Feliksas Jucevi- čius ateitininkų kongrese pa- stebėjo, šaukiame laisvės savai tautai, bet jos nepripažįstame nei afrikiečiams, nei Amerikos negrams, nei Quebeco prancū- zams. Kas gi yra siauraprotiš- ka apie penkių milijonų vienos giminės žmonių nepriklausomą valstybę? Ypač kai ji tėra, vis sparčiau gausėjančių quebekie- čių, bent man įtikinančia, nuo- mone, vieninteliu laidu išlikti anglosaksiško visokeriopo im- perializmo tvane.

skirtų puslapių skaičius paly- ginti nedidelis, ir tos kelios dai- nos vargu ar leis pajusti skai- tytojui lietuvių dvasios savitu- mą. Šiaip B. Novickienė rašo lengvai, vaizdžiai. Knygos spau- dos darbas, fotografinės klišės, atlikti be priekaišto. Viršelį ir kuklias vinjetas atliko P. Jur- kus.

Pabaigai pažymėkim, kad šio- kios tokios painiavos sukelia lietuviui skaitytojui moteriškų pavardžių rašymas vyriškąja lytim. Autorė aiškinasi pratar- mėj, kad ji daranti tai, kad ne- apsunkintų skaitymo svetimtau- čiu skaitytojui nepažįstančiam lietuvių kalbos plonybių.

Birutė Novickis. The Lithuanian Woman. Published by the Fede- ration of Lithuanian Women's Clubs. Printed by Franciscan Press, Brooklyn. 1968. 197 psl.

Viena blogybė nepateisina ki- tos. St. Leonard nėra gero elge-

Brian BEEDHAM

7.

KOMUNIZMO KRIZĖ

(Laisvai vertė Vacys Žižys)

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Tokie buvo tie trys rimti bandymai, po antrojo pa- saulinio karo pakeisti Lenino valdžios mašiną. Var- dan pilnumo, reikia pažymėti, kad ir rusai yra darę mažus pakeitimus ir eksperimentus. Vienu metu, Kruščiovas bandė apriboti įvairiausių Sovietų Sąjungos rajonų partijos komitetų galią, perskeldamas ir pa- darydamas po dukomitetus: iš kurių vienas rūpintųsi pramone, o kitas žemės ūkiu. Tokiu galios atskiedi- mu nepasitenkino vietiniai vadukai ir šis bandymas buvo panaikintas. Vėliau liberaliam ekonomistui, prof. Liberman'ui buvo leista prarasti reformą, kuri apri- bojo "rodyklių" skaičių - tai yra privalomas normas, kurias sovietinėm įmonėm patiekdavo centriniai pla- nuotojai. Bet kadangi svarbiausią kainų nustatymo darbą ir toliau tebeatlieka centriniai planuotojai, tai yra aišku, kad Rusijos vadai dar nėra pasirodę, su tinkamu rimtumu, spręsti šių problemų. Du kartu /pirmą - prie Kruščiovo ir dabar prie Kosygino/ kai- kurių sprendimų darymas buvo atimtas iš centrinių ministerijų Maskvoje ir perduotas vietinėms val- džioms. Tai palengvino darbo našat Maskvos biuro- kratams, bet užkrovė tiems, kurie, tikriausiai, yra dar mažiau kompetentingi. Kiekvienu atveju tai ne- išsprendžia pagrindinių santykių tarp planuotojų ir vadovaujančių.

Buvo dar taip vadinama "supanašėjimo teorija". Pagal ją, kai vakarų kraštai pastebės planavimo tei- giamybes ir komunistai sušvelnins centralizaciją, tai ilgainiui abi sistemos supanašės. Tačiau ši teorija užmiršo pagrindinius šių sistemų skirtumus: viena re- miasi kolektyvizmo principu, o antroji, kad ir kaip nu- tolusiai - krikščionišku individualizmu. Dabar vis la- biausiai aiškėja, kad tie kurie paveldėjo Lenino sukon- cetrutą jėgą neišdrįs priimti tokių pakeitimų, kurie grėstų jų asmeniškiesiems autoritetams. Ir Rosos Lux- emburg "keletas tuzinų, nenuilstamos energijos par- tijos vadų" vėl atitiesė vieną iš tų tariamai palinkusių stiebų į pirmąją ir "griežtai tiesią liniją".

TIE, KURIE NORI PABANDYTI VĖL IŠ NAUJO

Revisionistai bandė ištrūkti iš žabangų į kurias juos ištūmė pats Leninas. Jie bandė grįžti link dviejų

vakarietiško liberalizmo idėjų. Jie bandė susigrąžinti rinkos principą ekonomijoje ir tam tikras varžybas politikoje. Iki šiol nei vienas iš jų, net Jugoslavijai, tai nepavyko.

Kita komunistų grupė į tą pačią problemą atsinešė skirtingu būdu. Tie žmonės pripažįsta, kad, sistema, kurią Leninas sukūrė Rusijoje 1917, nepasisekė. Ir jie sako, kad norint sukurti komunistinę bendruomenę, reikia pradėti viską vėl iš naujo. Iš apačios į viršų. Jie yra marksizmo fundamentalistai. Ir į jų skaičių ne- eina dabartiniai Šiaurės Vietnamo ir Kubos vadai. Ho Chi Minh ir Fidel Kastro gerbėjai vakaruose mano, jog jiedu kažkaip atrado rusiškąjį sistemai pakaitalą. Tikrumoje: ne!

Fidel Castro ir Ho Chi Minh.

Šiaurės Vietnam'as yra absoliučiai ortodoksiška komunistinė valstybė. Partija, krašto ekonomijos kon- trolė, bei politinis gyvenimas visiškai nesiskiria nuo rusų. Ir pas juos apie 100,000 ūkininkų žuvo kai buvo pravedama kolektyvizacija 1955 ir 1956 metais. Tas pats atsitinka ir Kubai su josios 20,000 politinių kalinių. Kuba skiriasi nuo daugelio komunistinių kraš- tų tuo, kad Kastro palaiko geresnį kontaktą su savo žmonėmis. Jam yra lengva, nes kraštas yra mažas /8 milijonai gyventojų/, televizijos priimtuvų skai- čius didokas. Bet tai nepaliečia pačios problemos. Šiaurės Vietnam'as ir Kuba yra dar tik pirmoje kom- unistinės bendruomenės stadijoje. Jos tebėra val- domos atsizymėjusių žmonių, kurie patys pravedė pas

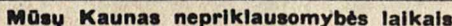
save revoliucijas. Tie kraštai dar vis sprendžia san- tykių problemas su savo nekomunistiškais kaimynais. Bet kai jie peržengs ir antrąją jų vystimosi stadiją, o tai įvyks tada kai Ho ir Kastro "ipėdiniai" pradės var- žytis dėl vadovavimo, tada nereiktų nustebti, jei šito- ji sistema pasigamins vietinius Stalinus ir Šiaurės Vietnam'e ir Kuboje.

Taigi grįžkime prie tų marksizmo fundamentalis- tų. Jų yra dvi grupės. Ir abi yra nuoširdžiai įsitiki- nusios, kad reikia viską pradėti vėl iš naujo.

Pirmoji grupė susideda iš Mao Tse-tung ir tų Ki- nijos komunistų, kurie palaikė jį "kultūrinės revoliu- cijos" metu 1965 metais. Mao, gerai įžvelgęs į pasau- lio ortodoksines komunistų partijas, kurių tarpe yra ir jo paties, pastebėjo jose daug silpnųjų /jas yra aprašęs savo knygelėje/. Jo partija, taip kaip ir kitos, pasiglemžusi jėgos monopolį, užsikimšusi ausis nuo kitų žmonių idėjų, pirmoje eilėje tesirūpina savo jė- gos tęstinumu. Štai dėl ko Mao pasikvietė Kinijos jau- nimą partijos išvalymui. Jis jiems davė ir atakinkan- tį vardą: "raudonieji sargai".

Kultūrinės revoliucijos nepasisekimo priežastimi nebuvo vien tik "raudonųjų sargų" žiaurumai, nors jei kada visa teisybė išplauks į paviršių, gal paaiškės jog tai buvo daug didesnis kataklizmas negu mums bu- vo iki šiol įmanoma sužinoti. Taip pat nereiktų kaltinti vien tik patį Mao, kad jis bežadindamas jaunuolių jausmus, padarė save herojinu stabu dar didesniu nei ir už patį Staliną. Nors 1965 metų Kinijos įvykiams pasmerkti tai yra stiprūs argumentai. Bet pagrindinė kultūrinės revoliucijos kritika glūdi tame, kad jie pra- šovė visiškai pro šalį: kad jie tikrai pakeitė vieną, vir- šūnėje sėdėjusią, gaują kita, ir visai neatitaisė pačios sistemos pagrindinių klaidų. Dabartiniai Kinijos pro- vincijose sudaryti "revoliuciniai komitetai" susideda iš trilypio mišinio: kultūrinės revoliucijos parinkti nauji žmonės, armijos atstovai ir senieji partijos žmonės, kurie prisipažino savo klaidas. Šis naujas mišinys turėsias viską gerai pakratyti. Bet ir šie nau- ji vadai, taip kaip ir senieji, tebesinaudoja viską ap- rėpiančia jėga ir jų jokia legali opozicija nekontro- liuos. Taigi pirmininkas Mao atkūrė pagrindinę mark- sizmo klaidą - idėją, kad tėra viena tiesa ir ji turi būti atiduota į vienos rūšies rankas. O net keisčiau galvojant atrodytų, kad norint sustabdyti vėl galimą partijos sukalkėjimą, reiktų daryti panašius "raudo- nųjų sargų" siautėjimus kas dešimtį metų.

Norėtųsi šioje vietoje pasakyti ir dėl šiame numeryje spausdinimų svarstymų PRO-PIRŠČIUOSE. Niekas nenori ir negali paneigti kvebekiečių atsiekimų kultūrinėje srityje. Niekas nenori pagaliau paneigti prancūziškai kalbančiųjų kandaiečių aspiracijų, siekiant išlaikyti savo kalbą ir kultūrą. Tačiau jau visai kitas dalykas yra lyginti Quebeco provinciją su Afrikos tautomis ir amerikais negrais bei pateisinti mažytės grupės smurtą ir siaura-protiškumą. Quebeco provincija

nei su galingaisiais, nei su silpnaisiais, jie visai paprastai atvažiuo į Kanadą (ne į Quebeką!) ir užsidirbo duoną kur ir kaip galėjo. Ne lietuvių kalbė, kad prancūzai – kanadiečiai jiems nesuteikė jokių galimybių tą duoną užsidirbti prancūzškai kalbančiųjų tarpe. Tiems, kurie turėjo mokytis naująją krašto kalbą visai nebuvo svarbu ar mokytis angliškai, ar prancūziškai. Nors šiandien karščiausi frankofilai, turbūt, negalės montrealiečiams lietuviams užtikrinti, kad, pavyzdžiui, Quebeco galimo (ar bū-

Naujos S. Tomarienės knygos

Rašytoja Sonia Tomariene, kuri pirmoji iš išeivijoje gyvenančių rašytojų pradėjo spausdinti savo knygas Lietuvoje, taip pat išleidžia ir nemaža knygelių vaikams ir išeivijoje. Dabar vėl pasirodė jos dvi knygelės, kurias, išleido vienuoliai saležiečiai Italijoje. Viena iš jų vadinasi „Pelytė geležytė“, o kita — „Lapė snapą“. Pirmąją knygėlę iliustravo Viktorija Bimbaitė ir Laima Kirlytė, o antrąją — Nijolė Jatulytė.

MODERNIŠKAS GAIDYS

Praėjus mėnestei, prispyrė galdį bėdas.
Tad, grūdą prisiminęs, grįžo į mėslyną.
Ilgai ieškojo jo, ilgai kankinos,
Deja, nerado.

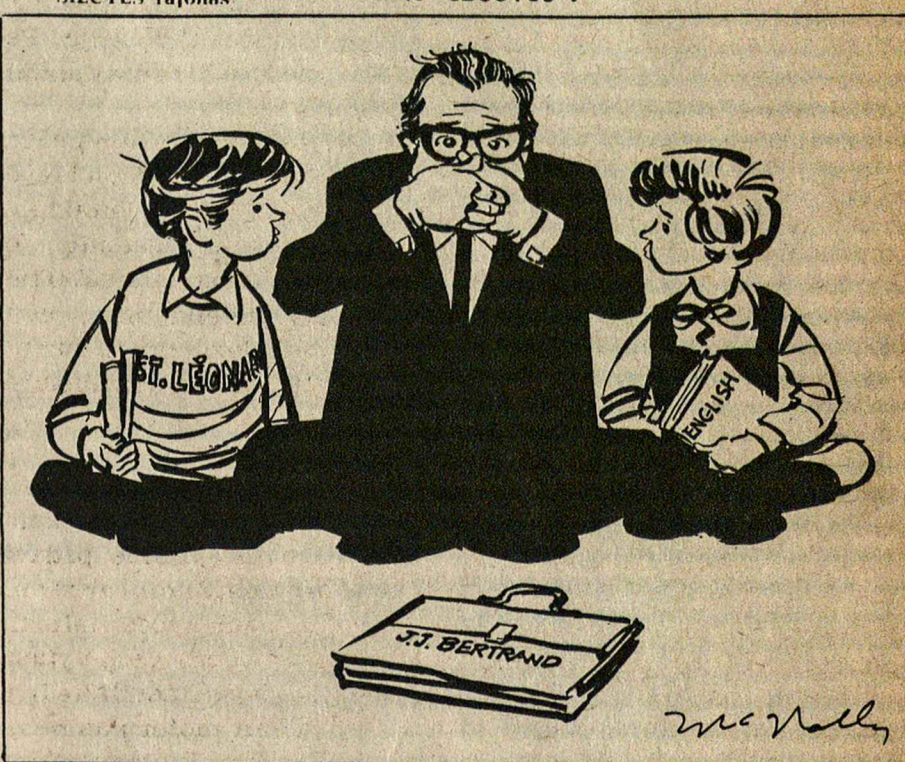
MEILÈS VARDAN

Jl buvo viena, jū daug,
Jl matydavo juos kasdien, Ir su kiekvienu nauju pasimatymu jos širdis
vis tankiau sutvėkėdavo — vilkoikiškal gaudė jie, žadindami jos alstra.
Ir ji pamatė pasidavę,
Nesistebėkė: ji buvo viena, o jū — beveik keturi tūkstantiai!
Jl — Ašvos tarybinio ūkio kaslininkė Irena Šrebalaitė, o JIE — valdiški
rubliai, įvaliusi machinacijų dėka (vyr. buhalteriai A. Sinkevičius, nekontro-
luojant) iš ūkio kasos perėję kaslininkės nuosavybėn.
Taip alstra kapeikalų sugundė ūkį nusikaltimo kėlyu.

SILVETES - 1910-1911

Is "ΣΙΛΛΟΤΟΣ"

D. PLIKAUSKAS

100-OSIOMS GIMIMO METINĖMS

"Ir tāpat savosios, lietuviskos visuomenes tarnas; nes, dar daugiau — jos vergas, dēl jos metų metāis nebematēs, kaip skaisti saulūtē šviečia ir džiugina. Kur tik kas man liepē eiti, ējau, neatsiklausdamas, kas jē īgaliojo man liepti: bētik visuomenēs labui. Ējau, dirbau bē atdoāiros, laiku nesumeitē, ar aš tam kvalifikuotās", — yra pasakējs J. Tumas-Valžantas savo gyvenimo pabeigojē.

moningai pasinktos visuomeninės-kultūrinės veiklos pėdsakai – dalyvavimas lietuvių nacionalinio išsivadavimo judėjime.

Sulenkęjusios bažnytinės vyresnys blaškomas iš vienos parapijos į kitą, caro valdžios pareigūnų persekiojamas, J. Tumas nesiminė.

Jis rūpinosi draudžiamos lietuviškos spaudos gabenimu ir platinimu, daug energijos ir laiko atidavė laikraščių steigimui ir redagavimui. J. Tumas buvo žymiausias dešiniojo krypties „Tėvynės sargų“ publicistas, organizavo inteligentams skirtą žurnalą „Zinčia“.

1905 metų revoliucijos įvykiai patraukė ir J. Tumą. Tiesa, jo veikla neišėjo į buržuazinio liberalizmo rėmų, tačiau nekėlė abejonių jo simpatijos revoliucijai. Į J. Tumą kreipėsi tuo metu carų žandarų persekiojamas V. Kapsukas, laikinai įsėdėdamas į kalėjimą, prašydamas vartoti jo korespondenciją kaip naudingais klasiniais šaltiniais. J. Tumas dėl to sielojosi, pyko, bərəsi ir kritikojo, daug ku ko nusivylė. Jis darsė vis svertimesnis valdantiešiems sluoksniams, įsaudamas, kad yra pu truputį stumiamas iš viešojo visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo.

Kun. Juozas Tumas - Vaižgantas

Oficialiųjų ir bažnyntinių viršūnių ignoravimas, pašlijusi sveikata, pagaliau kartais net sukandus suabejojimas savo nuneito kelio ir paliktų darbų prasingumu pavertė pa-skutiniuosius J. Tumo-Vaiž-ganto gyvenimo metus tik-ria vidine drama, kurią jis tik atkartačiais užsimindavo arti-niausiems bičiuliams. J. Tu-mas-Vaižgantas mirė teturė-damas tik 63 metus, 1933 m. balandžio 29 d.

Seniai nuėjo užmarštin po-itiniais Vaižganto idealai, žluo-gio auksintinta santvarka, istorinių faktų tapo jo visuo-meninė veikla ir gausios pub-licistikos dalis. Tačiau, me-mas bėgant, vis labiau ryš-ėja Vaižganto vieta ir reikš-mė lietuvių kultūros ir lite-ratūros istorijoje.

Vaižgantas — šiuo vardu vėnėvęs lietuvių vadino linų, perliaus dievaitį — buvo ak-

tyvus lietuvių nacionalinė-kultūros puseletojas, liau-dies buities ir dvasiniu „deimanciukų“ iekotojas „... Tikrasis mano pašauki-mas ieškoti ir lasyti tautos kultūros blizgčių, (...) gėrė-tis jais, širdis maitinti jais, idant nenugrimstų į nusimi-nimą ar į kokią materialybę“ — taip vieno „Pragiedrulių“ veikėjo lūpomis nusakė Vaiž-gantas savo veiklos pobūdį. Per ilgus metus jis rūpestin-gai rinko ir išsaugojo daug reikšmingų, o ne vienu atve-ju ir unikalų mūsų kultūros ir literatūros istorijos faktų be eksponatų. Mėtomas tai vienos parapijos į kita, pasi-nėrgęs visuomeniniame darbe, Vaižgantas niekada neužmir-đavo užrašinėti tautosaką, žmonių atsiminimus, biografi-nes ir bibliografines žinias apie rašytojus, rinkti taut-dailės pavyzdžius. Be Vaiž-

ganto neapsisidavo joks žymnis kultūrinio gyvenimo įvykis; jis recenzuodavo beveik kiekvieną naują pasirodžiusią knygą, džiaugdamasis kyd ir mažiausiu talento būtykėliu; jis domėjosi ir vertino dailę, muziką ir ypač teatrą. 1922–1929 metais prikaltėbas V. Krėves-Mickėvičiaus, Vaizgantas universitete skaitė paskaitas apie spaudos draudimo laikotarpio lietuvių literatūrą. Jo paskaitoms, pasižymėjusios faktų naujumu ir gausumu, ryškio- nius rašytojų charakteristikoms, daugeliu jų buities ir aplinkos detalių, ir šiuo metu yra vertinga medžiaga literatūros istorikams.

Kurī laikā Valžgantas buvo Lietuvs Rašytojys ir Žurnalistų sąjungos pirmininku. Jis buvo nuolatinis literatūrinų vakarų svečias, mylėjo jaunimą, ypač pradedančiuosius rašytojus, globojo jų, skatindamas ir geru žodžiu, ir materialine pama. Valžganto dosnumas ir nesavanaudiškumas buvo tapęs net priežodžiu.

Valžgantas — patraukli ir šilumos asmenybė. Del savo demokratiškumo, atvirumo, nuo-

irdaus ir yvyyo būdo visuomenėje jis susilaukė didelio populiarumo. Būdamas buržuazinės ideologijos atstovu, Vaizgantas netapo aklis šios ideologijos propaguotoju ir vykdytoju. Platus akiratis, nuolatinis gyvenimo stebėjimas, didele tolerancija kitų pažiūrų ir įsitikinimų žmōnės leido jam visapusiškai ir objektyviau pažvelgti į daugelį tikrovės reiškių ir faktų. Savo publicistikoje pasakęs daug karcios tiesos kūrė ir buržuazijos adresu. Vaizgantas pagarbiai kalbėjo apie V. Kapskų, teigiamai vertino 1918–1919 m. Tary-

buŗ valdzios socialinius ir kultūrinius potvarkiū, buvo pradėję bendradarbiauti pa-
žangiam „Kultūros“ žurnale.
Į lietuvių literatūrą Vaid-
gantas įėjo XIX amž. paba-
gos nedešlės apimtios pro-
zos ir dramos vaizdeliais. Ve-
liau, 1914—1915 m., pasirodė
apsakymų ciklas apie karū-
žymiausieji Vaidganto prozų
kūriniai parašyti po 1917 me-
tą. — „Pagrieduliai“, „Dėdės
ir dedienės“, „Išgama“, „Ze-
maičių Robinzonas“, „Neby-
lys“.

Pirmasis Vaidganto kūrybos
šaltinis — jo gimtoji žemė.
„Kone nuo pat kūdikystės
lėpšio ir iki pat pasenusio

niekio tiek konkre-
lejaus, deja, nei pa-
dievo, prisipažinti
e to prisipažinimui
aišku, kiek slyčio
velėnų, po kurių
nuo septintą dešimtį
žiužio", — su jam
iesumui ir vaizdin-
pasakęs Vaizgan-
ri kitiems XX amž.
lietuvių rašytojams,
vaizgantui pagrindi-
vimo objektas buvo
ščiaui ir kaimų ja-
no kitalp, negu kri-
sumo rašytojai. Vaiz-
straukę socialiniai
klasiniai priestara-
niros blogybės ir
lia pasireiškė jo pa-
s ribotumas, nors
sakyti, kad Vaiz-
tų jų nepastebėjęs
ties. Visoje lietuvių
arų ir rasime pa-

taip išpūdingai nu-
stakius baudžias
kaip „Pragriedulių“
„Aljausio pasakas“.
Antui rūpėjo visai
šlemos. Jo kūrybė
domino visokeriop
ultūros reikšniai,
ortingas kaimo žmo-
nis pasaulis.
stusiose Valžantas,
abai gausia ir au-
medžiaga – kaimo
popročių vaizdas,
ir etnografija, tau-
raštovaizdžio bruo-
ti tipaž. Visa tai
ninta, susieta vie-
dejos. Valžantas
paprastą žmogų –
jų taurumą, optimis-
tulejautį, divyos
Prisiminkime mo-

„Pragrieduliose“
jama lietuvių nacio-
nalinio judėjimo
ir įvairios to jud-
sireiškimų formos –
sia kova dėl lietuvi-
doms, liaudies raštin-
visuomeninio sam-
udgymas. Valžantas
likavo ir poetizav-
nacionalines sam-
giedrejioms momen-
vien jais nesitenkin-
vo įsitikins, kad b-
ti ir materialinė
krašto ekonomika,
plačiai valduojam-
– naujienos) – Vi-
Sešialviškai, jų d-
sumanumas ir au-
gerinant savo ūkiu-
žemdirbystę ir kain-
ne.

„Prigiedruliuose“ me-
la apdovanojuo-
siluką, Pelikis, Na-
čiūsiuosius Severitę
kaniava, poetiškuo-
Taučį, leisman-
ir daugeli kitų.
po proza nėra siat-
sisika. Jo darbštus
nėnes gyvenime daž-
nintųjų, patiria da-
ur skausmo. Žmo-
iktas su jį supan-
a, dramatiškas jo
tikus ne tik „Dėde-
nėnė“, bet ir visuo-
riuose. Vaizganto
Taciua, rasytojo
esedėlio tepareišika
io kūrinių pa-
ras, pilnas džiaugs-
ės ir grožio. Vaiz-
ėjo parodyti, kad
iriantį dvasines ir
nes vertybes, nepa-
ciausios priespaui-
ialinio neteisbiu-

„Pragiedruliuose“ gi-
ybė veikėjai, įvairi
nių tipų, įvairių vi-
luoksnų atstovai. E-
Vaizgantas ypač iš-
letą. Tai inteligenta-
prataliai, švisuolu-
iuos vadina rasyto-
duodamas šių veikė-
ir likimą. Vaizga-
svarbią inteligentijo-
dies santykių proble-
damas, kad tik bent
su laudami, ją švie-
mokymadi, intelligen-
savoj gyvenimo tikslo
mę.

„Pragiedruliuose“ pu-
ka gana plati. Juo-
gantas žmogūs apli-
liaudies šūkiais pa-
šeju metu mums pri-
sektina, įprasmino
savoka, ieškojo et-
jos pagrindu.

Didžiausiomis žmo-

1 laisvą tybėmis Vaisžgantas laikė
renimą. gamtos jausmą ir darbo mei-
reikšmin- gę. Jo žmogus neatskiriamas
kūrinys, nuo jį supančios aplinkos, su
prasti jo suaugęs, jai giliai jaučia ir
išgyvena. Jis pasižymi gyvy-
savimta, būgimungu, natūraliu fiziniu ir
pasirodę dvasiniu grožiu, yra, raišyto-
Tai su- jo žodžiais, „stiprios gamtos
ungas vėl- vėl pasiras“). Žmogaus ir
staiskiele gamtos paralelė, giliausia jų
tytojo pa- tarpusavio sąveika ir suda-
vieni- ru vieną pačių būdingųjų
kylan- Vaisžganto meninio pasaulė-
užjaus- valdžio „bruožų“. Vaisžduoda-
šiandien mas žmogaus meilę gamtai,
momentai, misžgantas nebuvo naujas
tragiedru- mūsų literatūroje. Tačiau
piet pla- įprasmdinamas gamtos jaus-
XIX amž. ma, parodydamas ją kaip fi-
pradžios zines ir psichines žmogaus
nimo pa- energijas ir įkvėpimo šaltinį,
kubistori- rašytojas yra originalus ir
gubas. gilus.

Vaižganto žmogus yra socialinė būtybė. O kelias ja tapti yra darbas. Darbas žmogui — ne tik egzistencijos pagrindas, bet ir jo dorovės, jo žmogiško vertingumo matas. Todėl darbo, gamtos, pilna-kraujo žemiško gyvenimo poetizavimas, kūrybinių žmogaus galių aukštinimas, liaudies moralinio atsparumo telgimas ir sudaro nenykstantią socialinę Vaižganto kūrybos vertę.

[illegible]

Prāejo šimtas teig nu
 Vaizganto gimimo. Jo kūry-
 ba, po ilgos pertraukos ve-
 pasirodžius „Pragiedruliams“,
 iš naujo sušvinta visu savo
 grožiu ir prasmingumu, ne-
 senstantiems etinėmis ir es-
 tetinėmis vertybėmis. Ir todėl
 didėles reikšmes įgyja pasku-
 diniai Vaizganto testamentai
 žodžiai: „Lietuva ir lietuvius
 mįlylė, bet sentimentus
 tėvynės jau iškalbėjau savo ra-
 šuose, — prašom pasiskaity-
 ti, ir bus vistiek, ar tebusu,
 ar nebusu“.

Amerikos Lietuvių Kongresas, įvykęs Darbo dienos savaitgalįje Detroit, dar gyvas ne tik spaudoje ir dalyvių pokalbiuose, bet ir pačiam Alt'os biure.

Alt'os valdyba gauna daug laišku, kuriais išreiškiami svaikinimai su pavyzdiniais pravestu ir pasisekusiu kongresu ir taip pat skatinimai neuilstamai dirbti Lietuvos laisvinimo darbą.

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos nariai tuo po kongreso įsijungė į kitus Alt'os darbus. Pradedama ruošti Vasario 16-tosios minėjimams, Alt'os suvažiavimui ir ypatingai daug dėmesio skiria Dr. K. Šidlauskas pateiktam projektui įvykdyti ir Lietuvos tautos genocido parodos išstatymui.

Kongrese Dr. K. Šidlauskas pateikė projektą kaip gauti Lietuvos laisvinimo darbui daugiau paramos iš JAV vyriausybės.

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba Tarybą sudarantioms organizacijoms, Tarybos nariams /direktoriams/ ir Tarybos skyrių valdyboms išsiuntinėjo Amerikos Lietuvių Tarybos statutą kartu su prašymu pasisakyti dėl reikiamų Statute pakeitimų. Pasisakymus, pastabas ir pasiūlymus prašoma prisiųsti Amerikos Lietuvių Tarybos valdybai iki š. m. spalio mėn. 15 d. adresu: 6818 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636.

Konkrečių pasiūlymų Amerikos Lietuvių Tarybos statuto pertvarkymui valdyba nuo širdžiai laukia. Pasiūlymai mielai bus priimami ne tik iš organizacijų, bet ir iš asmenų kurie domisi Alt'os veikla, jai padeda ir siekia, kad Lietuvos laisvinimo darbas būtų sėkmingas.

Emilija Vilimaitė Alt'os valdybos vicepirmininkė, kooperacijos Giedros ir kitų organizacijų veikėja ir Leonidas Jaras Alt'os valdybos sekretorius dalyvavo Detroit įvykusiame Amerikos Lietuvių kongrese ir prieš kongresą aktyviai reikėsi jo rengimo darbuose.

L. Jaras be sekretoriaus pareigų rūpinasi ir Alt'os leidiniais. Dabar ruošinama ir bus išleista Alt'os istorija. Norin-

tieji Alt'os istoriją užsisakyti prašomi kreiptis Alt'os biuro adresu: 6818 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636. Istoriją rašo Alt'os garbės pirmininkas Leonardas Šimutis.

Juratė Jasaitytė ir šiais metais mokytoja Kr. Donelaičio šeštadieninėje mokykloje. Ji paskirta dėstyti šeštajam skyriui.

J. Jasaitė nors tik praėjusį pavasarį baigė aukštesniąją Marijos mokyklą, bet jau su diplomu yra baigusi Pedagoginį Institutą, vienus metus mokytojavusi Kr. Donelaičio mokykloje ir tris vasaras lietuvių literatūrą dėstė Nekalto Prasidėjimo seselių vasaros stovykloje mergaitėms Putname. Šį rudenį J. Jasaitytė pradės studijuoti Illinois universitete, Chicagoje.

Amerikos Lietuvių Taryba pritaria BATUNO ruošiamai demonstracijai prie Jungtinių Tautų, kuri rengiama tikslu atžymėti 30-ties metų sukaktį Molotovo - Ribentropo pakto. Šio pakto išdava - Lietuva pateko į Sovietų Rusijos vergiją. BATUNO užsimojimą Amerikos Lietuvių Taryba remia ne tik moraliai, bet paskyrė ir finansinę paramą.

VIESI JONAS DIKINIS

Aktorius Jonas Dikinis, kurio šeima yra išsimėčiusi po visą Ameriką, atvyko iš Lietuvos ir lanko savo artimuosius.

LILIJOS ŠUKYTĖS TRIUMFAS NEW YORKE

Lilijos Šukytės, Metropolitan operos solistės, grįžusios į JAV po sėkmingų pasirodymų ir puikių muzikos kritikų įvertinimų Muencheno operoje Vokietijoje, rečitalis newyorkiečiams lietuviams įvyko š. m. rugsėjo 14 dieną, Town Hall salėje.

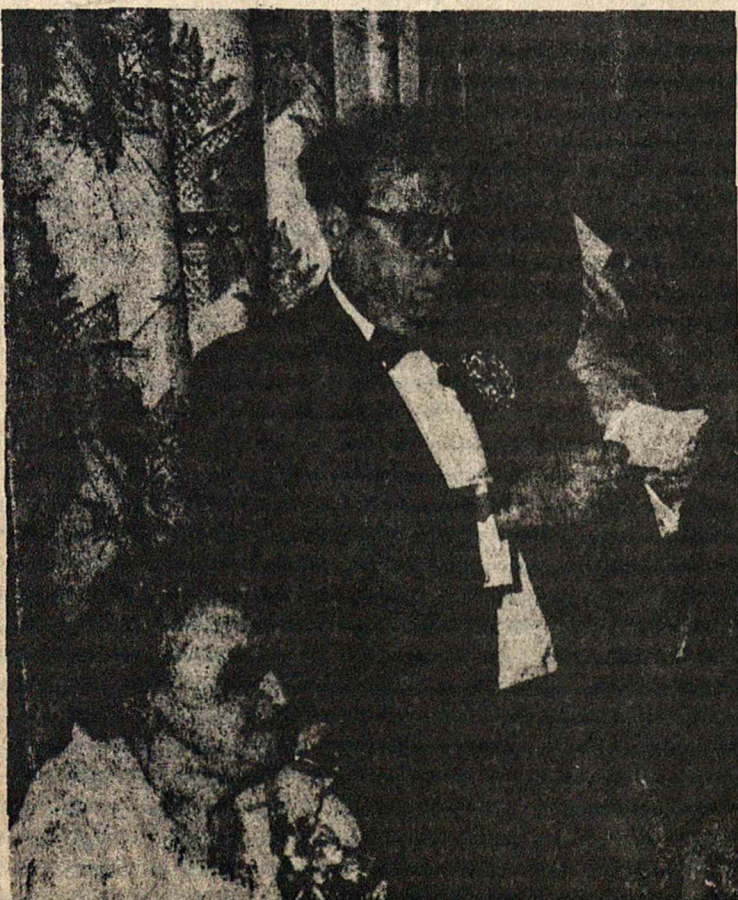
Po rečitalio suruoštame priėmime sol. Lilija Šukytė su "Laisvės Žiburio" padavanta lietuviška lėle. Dešinėje LNF pirm. E. Čekienė ir Vilko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas. V. Maželio nuotrauka

KILNIJŲ IŠKILMIŲ ŠVIESOJE

Bostone suruoštas pagerbimas SLA garbės narei Jadvygai Tumavičienėi, kuri yra sena veikėja šios organizacijos. Vertinant jos nuveiktus darbus galima taikyti šį išsireikimą:

„Atėjo išmintingi žmonės ir pasaukė visus lietuvius į vienybę, pakvietė ir esamas draugystes jungtis į vieną didžiulę organizaciją, kurią pavadino Susivienijimu. Pagal šios or-

ganizacijos steigėjų mintį, Susivienijimui turėjo priklausyti visi geros valios lietuviai, be pažiūrų ir įsitikinimų skirtumų.“

Čia matome SLA prezidentą Povilą Dargį, sakantį pagrindinę kalbą, greta jopati solenizantę J. Tumavičienę.

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJA AMERIKOJE

Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje šaukia savo narių visuotinę suvažiavimą 1939 m. lapkričio mėn. 30 d. sekmadienį 3 val. Čikagoje. Bus paminėtas L. P. D. A. dvidešimtmetis, aptarsime praeities ir ateities veiklą, išrinksime centrinius organus. LPDA valdyba prašo visus gerb. Kolegas atsiliepti, pranešti ar malonėsite atvykti ir dalyvauti. Atsiuntusiems savodabartinius adresus bus suteiktos suvažiavimo darbotvarkės ir apyskaita. Mirus valdybos išdininkui (A. A. dipl. inž. Kazys Paukštys) ir sekretoriui (A. A. kompozitorius Juozas Bertulis) laiškus su priedais malonėkite kreipti šiuo adresu: St. Dirmanas, 6616 So. Washtenaw, Chicago 606 29, USA.

• Dr. Danguolė Variakojytė, paskutiniu laiku profesoriavusi Chapman College World Campus AFLOAT, buvo pakviesta Loyolos universitete dėstyti antropologiją. Darbą pradeda nuo šio semestro pradžios. Jau atvyko į Chicago ir tuo tarpu gyvena pas savo tėvus Petrą ir Kazę Variakojus, 5743 So. Campbell Ave. Danguolė visą laiką palaikė ryšius su lietuviais ir dalyvauja Akademinių skautų sąjūdžio veikloje.

• Audronė Valinevičiūtė, solistė, iš Paryžiaus atskrido į Chicago ir apsistojo pas savo gimines.

• Muzikas Faustas Strolia mokys dainas ir muziką Lemon to Maironio lituanistinėje mokykloje.

• Lietuvių tautinių šokių Instituto valdyba ateinančiame sezone planuoja savo veiklą praplėsti, įsteigti tautinių šokių mokytojų mokyklą.

• Kun. M. Krupavičius po antros operacijos iš ligoninės, gerokai susilpnintomis jėgomis grįžo į savo cicerinę sodybą.

• Romas Kankus, gimęs Rytprūsioje, išaugęs Kempte no tremtinių stovykloje, Chicagoje išėjęs mokslus, studijuodamas pradžioje ekonomiją, vėliau istoriją ir literatūrą. Įstojęs į kariuomenę, įgijo svarbias specialybes: parašiutininko, helikopterio valdytojo, pagaliau piloto. Prezidento aktu jam suteiktas "warant officer" laipsnis.

• Vytautas Vincas Vosylis žuvo Vietnamo. Jo šeima gyvena East Saint Louis, Ill.

CHICAGO, Ill. bandė apiplėsti Lithuanian Bakery kepyklą 2450 W. 59 St. Jaunas negras užėjęs nusipirko pyragaitį už 21 ct., vėliau jį suvalgęs paprašė kito ir kai buvo paprašytas mokėti ištisę ginklą, sakydamas, kad čia apiplėšimas. Išsigandusi pardavėja metė kažkuo, ir juodukas paleido šūvį. Išbėgdamas paleido dar šūvių. Persautos pardavėjos ponios Dailidienė ir Benešienė, abi nu gabentos į Šv. Kryžiaus ligoninę, kur jų sveikatos stovis yra patenkinamas.

• Teresė ir Jurgis Pečkiai įsigijo Cicero, Ill. svetainę 1500 So. 49 ave. Kadangi prie alinės yra ir salė, tai daugelis ir panaudoja susirinkimams ar pobūvims.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIJAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS VIRŠ TRIJŲ SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ. ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje BOSTONE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

MOKA

5 1/4% už depozitus, 7 1/2% už asm. paskolas, 5 3/4% už šėrus, 7 1/2% už mortgicius, 6 3/4% už 2 m. term. dep.

KASŲ VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p. šėskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šėštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

IVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuva, Latvija, Estija, Ukraina ir U. S. R. paprastu bei oro paštu.

BE MUITO DOVANOS:

Ivairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skaidriosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryo svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenę ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, - telefonu bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug patarnavo ir pasirošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

IŠKELIAMAS KUNIGAS

Prisikėlimo parapijos kunigas Tv. Paulius Baltakys iškeltas į Brooklyno vienuolyną spaustuvės vedėjo pareigoms. Tv. Paulius Toronto dirbo beveik nuo pranciškonų parapijos įkūrimo. Čia jis įsteigė parapijinį "Aušros" sporto klubą ir toliau su tikrų pasišventimų globėjo sportininkus. Jo vieton atkeltas Tv. Augustinas Simanavičius, ankščiau mokytojas šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte, yra ryžtingas golfininkas ir jau dalyvavo "Aušros" ekipoje rungtynėse su "Vyčio" klubu.

VYKSTA RAČKAUS PARODA

Sekmadienį atidaryta Jurgio Račkaus dailės paroda. Rodomi vėliausi darbai šią vasarą sukurti Belgijoje jo puoselėjamoje anodizuoto aluminiaus medžiagoje. Paroda Picture Loan Galerijoje tęsis iki spalio 6 d.

• Į šeštadieninės mokyklos parengiamąjį ir pirmą skyrių užsiregistravo 53 mokiniai. Ateina jau vaikai, kurie šią mokyklą yra baigę.

• Paminklinis kryžius Midlando šventovėje yra reikalingas pagrindinio remonto ir gal net atstatymo, nes genda medis.

• Susižiedavo Rūta Gvildytė su Kęstučiu Poškumi. Abu yra skautų vadovai, o Gvildytė, profesionalė mokytoja, dar dirba ir šeštadieninėje mokykloje.

• Akademikų Draugijos rengiama paskaita įvyks spalio 4, šeštadienį, 7.30 v. v. Prisikėlimo muzikos studijoje. Dr. A. Matulis iš Green Bay, Wisc., kalbės tema: "Drama ir proza dabartinėje Vokietijoje". Dr. A. Matulis dėsto Wisconsin universitete Green Bay vokiečių kalbą ir literatūrą.

• Į Toronto burmistrus, kandidatuoja dabartinis burmistras Dennison, kontrolierė adv. M. Campbell ir adv. W. Archer.

• Taksijų kainos Toronto mieste pakeltos 10%. Šį pakėlimą miesto vykdomasis komitetas patvirtino. Vaziuojantiems pvz. 3 mylias pakilo nuo \$1.40 iki \$1.55, bet vaziuojantiems tik vieną mylią atpigo nuo 85 ct. iki 80 ct. Pagal naujas taisykles, pradinė kaina yra 50 ct., t. y. už pirmą pusę mylios, o už kiekvieną tolimesnę mylią ketvirtadali — po 10 ct.

• Pranas Kupčiūnas, 65 metų amžiaus, staigiai mirė nuo širdies smūgio naktį iš rugsėjo 20 į 21 d.

Dr. B. NAUJALIC natūralaus gydymo sveikatos klinika (metus giles gydymo mokslą ir praktiką atlikęs įvairiose ligoninėse) pilnai veikia ir priima pacientus nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak., 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont., Tel. LE 3-8008.

Beto, kas neįsigijo lietuvių kniugę Dr. Naujalic išleistas knygos: kaip apsigauti nuo širdies priepuolio, tai prisintus 2 dolerius gausite paštu knygelę "Pažink savo širdį ir padėk jai".

NIAGAROS PUSIASALIS

16-TOJI LIETUVIŲ DIENA

Yra gauta žinių, kad Londonas, kuriam išpuola rengti 16-ją Lietuvii Dieną, dėl gana pagrįstų priežasčių to padaryti kitais metais negalės. Krašto Valdyba dėlto kreipėsi į St. Catharine, kuri nėra abejonės kaip labai aktyvi b-nė, tą Dieną surengti gali ir greičiausiai nuo to neatsisakys. Ta proga keletą minčių:

Lietuvių Dieną dabar surengti nėra didelis dalykas: svarbu, kaip surengti. Ar nebūtų atėjęs laikas pagalvoti apie Lietuvii Dieną pilna ta žodžio prasme, planuojant paruošti tą dieną 3-4000 žmonių?

Tokio masto dieną galima ir reikėtų suruošti. Tam žinoma neužtenka keletas kurios b-nės žmonių. Reikia komiteto sudaryto ne iš to, kas papuolė po ranka, bet parenkant žmones iš artimiausių b-nių. Pagaliau tai yra Krašto V-bos parengimas ir Krašto V-ba turėtų taip į tą L. Dieną įžiūrėti.

To labiau, kad tai diena iš K. Valdybos tikrai daug mažiau darbo reiktų laukti, negu manoma. K. V-bos pagrindinis darbas būtų reprezentacijos paruošimas ir ta reprezentacija turėtų būti visiškai kitokio pobūdžio negu iki šiol. Pakvesti aukščiausius valdžios atstovus ne ilgos programos kančiom, bet tik pasirodymui, daugiausiai 10 - 15 minučių. Pasveikinimui ir niekam daugiau!

Už tai tie valdžios pareigūnai būtų mums tik dėkingi. K. Valdybai tuo pat būtų progos

"paklepti duris". L. Dienai tas duotų politinio pobūdžio, žinoma ir šis momentas turėtų būti visiškai kitoks negu iki šio laiko. Turėtų būti labai stipriai iškeltas spaudoje. To mums tik ir tereikia priminti: miui kanadiečiams apie mūsų siekimus šiame krašte.

Programa turėtų būti ir susipažinimo vakarui. Lengvesnio pobūdžio, aktualios rūšies programa išlaidų daug nepadidintų, užtat sutrauktų daug daugiau žmonių.

Pagrindinis koncertas sekmadienį turėtų būti įvairus, stiprus, įtraukias daugiau menininkų, kreipiant daugiau dėmesio ne į "garsenybes", bet į palaikymą tų lietuvių menininkų, kurie pastoviai, me'ai iš me'u dirba lietuvių bei. Programa be išimties turėtų būti išpildoma tik lietuvių menininkų, kas ir tinka Lietuvii Dienai.

Žodžiu Lietuvii Diena turi mūsų menines jėgas sukonzentruoti. Tas kaštuos daugiau, tačiau lietuviška visuomenė tada žinotų L. Dienos tikslus, aiškiai ir tiesiai lietuvių darbą liniją ir ją mielai palaikytų.

L. Dienos iki šio laiko nei viena nepasirūmėjo kiek stipresne propaganda. Be reklamos, be įtikinimo, kad kas daroma gerai, šiuose kraštuose niekas neįsėina. Ir lietuvis nori būti įtikinamas, nori būti pakartotinai primintas kas, kur ir kada. Ir nieko čia blogo nėra. Jis atneša save ir savo pinigų ir reikalauja, kiek daugiau dėmesio negu iki šiol.

Tas viskas ir dar daugiau panašia kryptimi savaime rei-

kalauja daug daugiau jėgų negu buvo iki šio laiko mobilizuojama. Ir gerų, rinktinių jėgų. Planų ir sumanymų iš visų kraštų, iš visų vietovių, kokia ta Lietuvii Diena turi būti.

Lietuvių Dienos suruošimo darbą gali lengvai atlikti kiekviena bendruomenė. Bet neviską. Čia ir visa geros L. Dienos suruošimo paslaptis.

S. Šetkus

STIPRINTINAS DĖMESYS JAUNIMŲ

Paskutinių Joninių grynas pelnas skautų naudai buvo beveik lygiai 510 dolerių. Ir šią vasarą pasiūsta eilė skautų stovyklon, apmokėta einamos jų veiklos sąskaitos ir dar kasos kitų metų Joninėms rengti liks nemažiau 400 dolerių. Galima bus pagalvoti apie koki 1000 dolerių kasoje lietuviško jaunimo naudai. Atsiranda minčių iš tų pinigų remti jau ne vien tik skautus, bet kiekvieną lietuvių jaunuolį šiame Pusiasalyje, kuris tik norėtų vykti į skautų ar ne skautų stovyklą ar norėtų koki nors būdą pasireikšti lietuvių bės darbe. Pasidarytų lyg koks jaunimo fondas.

Pinigų reikia visur. Mūsų šeštad. mokyklos dar vis tebevargsta netinkamose patalpose, netinkamuose suoluose, prie netinkamų stalų. Atėję iš blizgančių Kanados mokyklų į kuria buvusio garazo skylę jie nesijaučia per daug laimingi. Išsitempa drabužius betampydami suolus ir stalus paruošiant pamokai klase.

Turint pinigų galima būtų net išnuomoti tinkamas patalpas. Tada noriau visi eitų mokyklon. Nukelta į 7 psl.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	5.5%
Už vienų metų indėlius	7.5%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

H. L. N. BENDROVĖ LIKVIDUOJASI

Š. m. rugsėjo 19 d. Mandatų komisija susidedanti iš A. Patamsio, J. Kažamėko, O. Bakšienės ir Kontrolės komisijos atstovams-O. Aušrotienės ir O. Stasiuliui dalyvaujant, patikrino pas bendrovės sekretorių, 149 Yung str., Hamiltonas, prištus pasu balsavimo lapelius ir rado: už likvidavimą pasisakė 677 šėrai, vienuolika šėrų-balsų daugiau kaip reikalauja konstitucija likvidacijos atveju.

Bendrovės valdyba sužinojusi balsavimo rezultatus pergyveno prislėgtoje nuotaikoje; o ypatingai šios Bendrovės ilgametis pirmininkas ir organizatorius S. Bakšys.

Deltos pastatas parduotas, bet pirkėjas vis dar stato reikalavimus Bendrovei/dėl pasitaikusių dabar atsirandančių elektros tinklų sugedimų. Atrodo, kad B-vė bus priversta aiškintis per teisumą.

HLN koresp. J. Š.

ŠAUDYMO SPORTO MĖGĖJAMS

Hamiltono Medžiotojų ir Žūklautojų klubas kviečia Ontario lietuvių šaudymo sporto mėgėjų klubus į tarpklūbines molinių balandžių /trap/ šaudymo varžybas dėl pereinamosios taurės.

Kartubus išrinkti 3 geriausi Ontario šauliai. Šiose varžybose gali dalyvauti ir klubams nepriklausą šaudymo sporto mėgėjai. Trys individualiai geriausiai sušaudę, laimės vertingas pereinamąsias taures.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas at rado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniai skausmams įvykdo hemorjų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tesdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celioms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Préparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse, Pinigai bus gražinti už nebūsimą patenkintą.

LIETUVI DARBININKAI!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos gaminiai yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darba žymiai palengvina geometrijos žinojimas. Našnodamas geometrijos, Tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formonas. Tai kodėl nesuapžinti su geometrija? Mokyti niekuomet nevelu.

Per šešias pamokas (raštų) Tamstai suteiksiu geometrinės žinias, kurios praktiškai Tamstai reikalingos, nevargindamas Tamstos akių, o mums ir teoremomis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, taigi už 15 dolerių Tamsta įsigys žinojimą, kurį mokiniai mokyklose, paprastai įsigyja per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swindon, Wilts,
England.

Varžybos įvyks š. m. spalio mėn. 26 d. Hamiltono Medž. ir Žūklautojų klubo šaudykloje.

Varžyboms registruotis pas A. Buinį, 229 Locke Str., N. Hamilton, Ont. Tel. 538-1793. Hamiltono Medž. ir Žūkl. Klubų Valdyba

Hamiltono Liet. Medž. ir Žūklautojų klubas dalyvavo Kanados Liet. Dienos proga prarastose šaudymo varžybose. Liet. Dienos pereinamąją taurę laimėjo Toronto Vytis, numušdama 434 molinius balandžius, o Hamiltono klubas-425. Individualiai pirmą vietą laimėjo V. Slizys /Ham./ 93 taškai, antrą L. Zaleskis /Tor/ 92 ir trečią A. Šimkevičius /Ham./ 92 taškai.

Spalio mėn. 5 d. klubo šaudykloje bus prarasta lašinių ir mėsos bryzų /bacon & steak/ šaudymo varžybos. Bus šaudoma į molinius balandžius ir į taikinius. Šaudymas tęsis iki sutemų.

Spalio mėn. 18 d. bus prarasta klubo mažojo kalibro /22/ šaudymo varžybos.

Spalio mėn. 19 d. molinių balandžių /trap/ varžybos, šaudymų pradžia 10 val. iki 3 val. p. p. Šaudymams registruotis pas A. Buinį iki šaudymo pradžios. Trims geriausiems mažojo kalibro ir molinių balandžių šauliams paskirtos taurės.

Valdyba kviečia visuose šaudymuose gausiai dalyvauti. Ham. Medž. ir Žūkl. Klubų Valdyba

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** -STOT!
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO.
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
601 St. John Road TEL. 695-3883
"OINTE CLAIRE, QUE."
(M. RUTKAUSKO)
• Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
• Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
• Tikrai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba ir. 20. Atvažiuok neapsiriksime!

LaSalle Radio Taxi SKAMBINKITE,
Savininkas Alfonsas Viskantas iš visų vietų LaSallėje.
TEL. 366-8300
SPECIALIOS KAINOS:
• Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuviams. -- visos 24 valandas.
• Į tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203
TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941.
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel nes. Aukštos kokybės medžiagos.

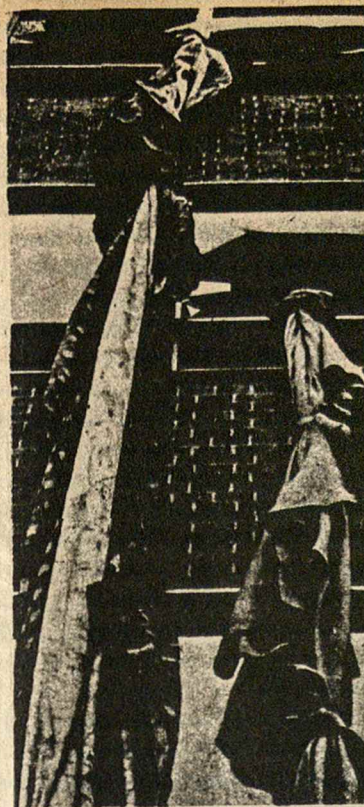
Windsor
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
Tel. 768-6679.
Windsor yra moderni volykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.
Savininkai: A. Kersys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS
7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin 61ème Ave., LaSalle
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS
636 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.
Ašku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir patikėjimą.
Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterių skyrių. Prenumerata tik \$5.00.
Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA
Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Gražvydas Lozauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

Iš kambario apyvakos padaryta nusileidimui priemonė.

1969 m. PRIEŠGAISRINĖ SAVAITE KANADOJE

nuo spalio mėn. 5 iki 11 d.

Nepalikite mažamečių vaikų vienu namuose, kad neatsitiktų kaip paveikslė matosi! Kaireje būdas išsigelbėti iš viršutinių namo aukštų, gaisrui prasidėjus.

ST.CATHARINES, ONT.

Gyvai svarstoma galimybė surengti 16-ąją Lietuvių Dieną St. Catharinėje, jei kartais Londonas susvyruotų.

Tariamasi sudaryti žymiai didesnę skautams remti val-

dybą. Ateinančią vasarą planuojama surengti didžiausio masto Joninės, kurios atneštų kokį 1000 dolerių pelno, šiuo pelnu paremti netik skautus, bet kiekvieną lie'uviuką norintį dalyvauti bendrame lie'uvybės darbe, pav. norintį vyktyti skautų ar kurią kitą stovyklą.

PROGA ĮRODYTI

KLB švietimo pirmininko L. Tamošausko dėka mokykla ima palengva judėti į priekį. Klebonas šiuo reikalu susitarė su b-vės pirmininku. Patalpos yra. Mokinų irgi, palyginti, daug.

Dabar dėl mokytojavimo. Galime dėtis dideliais patrijotais, veikėjais ir tautos darbuotojais, bet jei laikui atėjus negalima mūsų jaunimui paaukoti nei vienos valandos per mėnesį- išs'okime iš lietuvių tautybės.

Yra proga įrodyti, jog mes netik kalbame, bet ir darome. Rūta

Veiklus skautas Marius Šetkus persikėlė sudijuoti fizikos į Windsorso universitetą.

Marija Šetkuvienė prisijungė prie dr. Lenkausko ir dr. Baltuko šeimų ir išvyko į kelionę po Ameriką.

Atkelta iš 6 psl.

STIPRINTINAS DĖMESYS...

Žodžių lėšos suteiktų visai kitokią valzdą mūsų jaunimo veikloje. Lėšos-sukeltos pačių šio krašto lietuvių darbu.

Neužilgo bus renkama nauja skautams remti valdyba. Kreipkime visą savo dėmesį į šią valdybą, dalyvaukime jos rinkimuose. Kurkime savo pačių rankomis lietuviško jaunimo ateitį. Tulpė

JOE'S BUTCHER & GROCERY LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

PARDAVIMAS

Sveikatos sumetimais parduodu pilnai veikiančią kolonijinių prekių krautuvę. Prie krautuvės yra įrengimas mėsai išdirbti į maisto gaminius - šviežias ir rūkytas dešras ir tt. Alui parduoti yra visi reikalingi leidimai (licence). Vietovė klientūrai labai gera, turinti keletos desimčių metų išsinejimą, o paskutiniaisiais metais dar pagerėjimą, nes prie pat požeminio - "METRO" stoties. Pirkimo sąlygos geros - pagal įvairiausių būdų susitarimą.

Skambinkite krautuvę telefonu 524-0209. Iš tolimesnių Kanados vietovių naudokite papiginta nakties meto tarifą - išskudami savo telefoną 1-514-525-8971.

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TEL. 366-7818

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE

366-0330

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

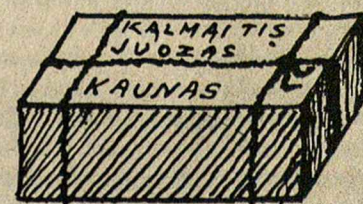
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVES MAZAMECIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. V14-9098

DĖMESIO!

ABC kviečia visus klientus agentūron apsilankyti asmeniškai, nes vietoje bus lengviau paaiškinti naujuosius maito mokesčius. Už maisto siuntinius maitas lieka tas pats.

SEZONO ATIDARYMO BALIUS

š. m. spalio mėn. 4 d., šeštadienį, 7.30 val. vakaro, DIDŽIOJOJE KLUBO SALĖJE,

2161 St. Catherine Street E.

TRUMPĄ PROGRAMĄ IŠPILDYS LK. Mindaugo Šaulių Kuopos scenos
megejų grupė, suvaidindama lietuviško kaimo buities montažą
"SUBATVAKARIS".

- ◆ Po programos bus šilta vakarienė su gėrimais, gera muzika ir šokiai
- ◆ Visi lietuviai, ypač tie, kurie dar nėra matę šio vaidinimo, prašomi
visi atsilankyti. Linksmi praleisti laiką ir tuo pačiu paremti klubą.

Bilietai jau platinami ir bus gaunami prie įėjimo. Kaina \$3.50 ir jaunimui \$2.00.
Prašome nesivėluoti, nes programa prasidės punktualiai.

Klubo Valdyba.

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

MOKA UŽ
EINAMASIAS SĄSKAITAS

5%

"LITAS" nieko neskaito už išrašytus čekius ir juos kas mėnesį grąžina paštu.

"LITO" UŽDARBIS TIK 2%

"Litas" dar turi \$ 543 000 nekilnojamo turto iš 6.5%, kurių paskutinės atsinaujins naujomis aukštesnėmis palūkanomis tik 1972 m. Šiuo metu "Litas" jau turi \$ 523 710 terminuotų indėlių, už kuriuos moka iki 7.75%. Vidutiniai už term. indėlius iš-eina 7%, taigi daugiau, kaip pats "Litas" gauna už 0.5 milijono išduotų paskolų iš 6.5%. Bendras "Lito" paskolų vidurkis yra 8.15%, o bendras išmokamų dividendų ir palūkanų vidurkis už santaupas yra 6.12%. Taigi "Lito" administracijos išlaidoms, įstatymu numatytiems kapitalams didinti ir lietuviybės reikalams remti lieka tik 2.03%. "Lito" padėtis būtų žymiai geresnė, jeigu nariai daugiau pinigų laikytų einamose sąskaitose ir naudotųsi "Lito" čekiais.

Pr. R.

PASKUTINĖ "BALTIJOS" talka buvo sėkminga, bet netaip skaitlinga. Dalyvavo įprasti veidai - R. Otto, P. Montvila, R. Montvila, B. Niedvaras, J. Dalmantas ir P. Rudinskas. Tal-

kos pabaigai dar prisidėjo J. Piečaitis, broliai Rudžiauskai, J. Šipeliene, R. Rudinskas ir V. Rossy.

Talka aptvarkė stovyklavietės rajoną, iškirto ir sudegino daug miško, padarė sėdynes prie laužavietės ir paruošė stovyklavietės pastatus žiemai. Visiems dalyviams didelis ačiū.

"BALTIJOS" KOMITETO POSĖDYJE IŠD. J. Šiaučius patiekė 1968-69 m. apyskaitą. Nuo 31-3-68 iki 31-3-69 gauta pajamų: likutis iš praeitų metų \$ 856 80, organizacijų ir pavienių asmenų aukos \$ 2 459.92, palūkanos iš "Lito" \$ 32.58, kitos pajamos \$ 42.00, viso 3 391.30. Išlaidos: gražinta skolų "Litui" \$ 1 100, sumokėta palūkanų \$ 298.70, įvairūs remontai \$ 338.20, mokesčiai \$ 283.30, apdrauda \$ 93.95, ūkio išlaidos \$ 139.71 ir įgytas inventorių \$ 11.73, viso \$ 2 265.59. Likutis 1969-70 m. \$ 1 125.71. Ryšium su skolų ir palūkanų mokėjimais jau kelinti metai "Baltija" nepajėgė atlikti jokių didesnių pagerinimų. Skola "Litui" nuo \$ 7 500 iki 31-3-69 buvo numokėta iki \$ 4 800.

"Baltijos" Komiteto pavasarinio posėdžio nutarimu šią vasarą buvo įvykdyta visa eilė darbų ir padarytos didesnės stovyklavietės pagerinimo išlaidos, kaip bet kuriais kitais metais po statybos užbaigimo, būtent: už griovių iškasimą, krepšinio aikštės padarymą, sporto aikštės padidinimą, pa-ezerės sklypų išlyginimą ir takų padarymą, įskaitant 85 sunkvežimius žvyro, \$ 565.80. Maudyklų plaustui (tik medžiagai, kadangi darbas buvo atliktas talkininkų) \$ 110.20, lentynoms vaikų indams \$ 118.28, keturių talkų išlaidoms \$ 137.01, elek-

tro kabeliui \$ 43.63, cemento vamzdžiams \$ 29.16 ir kt. Daug stovyklavietei sutaupė talkos, kurių dėka buvo išvalyta daug miško, padarytas plaustas, tiltas, vartai ir daug kitų darbų, tik gaila, kad talkos ribojosi tais pačiais dalyviais.

Stambesnės šių metų pajamos: gauta iš įvairių asmenų \$ 462, loterijos ir subatvakario pelnas \$ 477.83, stovyklautojų mokesčiai \$ 225.

Be to, nemažai turto šiemet buvo gauta daiktais: du šaldytuvai (Ptašinskai ir Ottai), stalas virtuvei (Paumksniai), purškintuvas nuo uodų ir musių (Adamonis Insurance Agency), metalinės statinės plaustui (Šeidiškai ir Baršauskai Verdune), geležinės dalys plaustui (Scrap Yard savininkai Broliai Miller per M. Krauzą) ir vartai į madykles (Dauderiai).

Be to, stovyklų metu p. p. Piečaičių iniciatyva buvo praves-tas sėkmingas vėjus naujai pompai įgyti ir pompos namui pastatyti, kuris lig šiol jau davė \$ 427.00.

Po visų šitų darbų "Baltijos" kasoje beliko tik \$ 411.00, taigi vos kelių mėnesių skolos mokėjimams, jei neskaityti specialaus fondo pompai.

Svarstant ateities planus, buvo nutarta stovyklavietės mokesčių padidinti iki \$ 2.00 ir savaitę moksleiviams, iki \$ 3.00 kitiems ir iki \$ 5.00 nuomojant ne lietuviams. Kadangi stovyklavietė vien lietuvių reikalams per mažai teišnaudojama, tai nutarta kitais metais pradėti jos nuomavimą. Tam reikalui sudaryta komisija iš dr. I. Gražytės, J. Kęsgailienės, J. Ladygos ir J. Kibirkščio.

Pompos ir vandentiekio pertvarkymo reikalams sudaryta

komisija iš inžinierių G. Vazalinsko, J. Kibirkščio ir A. Kličiaus.

Nemaža diskusijų sukėlė piniginiai reikalai. Kadangi prieš 5 metus įvykdytas vėjus pasižadėjimais jau baigėsi, tai yra, daugumas tuos pažadus jau įmokėjo, tai "Baltija" lieka be pa-

stovesnių pajamų. Vien iš stovyklautojų mokesčio ir organizacijų aukų mokėti skolas ir išlaikyti stovyklavietę nėra įmanoma. Nutarta prašyti "Litą", kad turimą paskolos likutį pavertstų beprocentine paskola. Siūlyta praversti naują pasižadėjimų vėjų kitiems penkiems

metams, kol skola bus likviduota. J. Šeidy pasiuolė "Baltijos" 5-kių metų sukakčiai paminėti ir skaitlingiems "Baltijos" rėmėjams pagerbti suruošti po Kalėdų didelę vakarienę su šokiais ir bufetu.

Tie klausimai atidėti sekančiam komiteto posėdžiui.

Nežiūrint kai kurių sunkumų, "Baltija" yra aiškus ir gyvas pavyzdys, kad bendruomenė gali sukurti ir išlaikyti ekonomines institucijas, jei tik atsiranda tuo reikalu besirūpinančių žmonių.

Pr. RUDINSKAS

PRANEŠIMAS

Kanados rajono vyresniu skaučiu, vyčių ir vadovių - vadovų suvažiavimas įvyks š. m. spalio mėn. 11 d. Hamiltone, 58 Dandurn St. Parapijos salėje.

Programoje numatomas pašnekesys s. l. Gražytės, Jaunimo simpoziumas tema: Jei aš būčiau kopete tingose pareigose, ką aš inėščiau lietuvių skautų veikimą. Atskiros vyčių, vyr. skaučių ir vadovių su-eigos ir t. t.

Atvykstantieji praneša iki spalio 5 dienos s. Gutauskienėi, 187 Bold Street, Hamiltonas, Ont.

Kanados Rajono
Vadeivė

DLK VYTAUTO KLUBO

pašalpinės draugijos susirinkimas įvyks šį sekmadienį 2 val. p. p. ir šerinkų visuotinis susirinkimas šaukiamas spalio 19 d. 2 val. p. p.

LIEUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINEJIMAS įvyks lapkričio mėn. 22 ir 23 dienomis.

• "NIDOS" klubo vakaras yra numatytas lapkričio mėn. 29 d.

APSIDRAUSKI!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Cité" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario

PROVINCIJOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

NAUJI PAGERINTI

ir pilnai garantuoti

DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI

I LIETUVĄ

NAUJOS KAINOS SU

NUOLAIDA

Vneshposyltorg yra žymiai sumažines kainas ir jūsų giminės dabar gales gauti daug daugiau prekių už šiuos DOVANŲ PAŽYMĖJIMUS. Todėl dovanų pažymėjimai yra geriausia ir naudingiausia dovana - jie yra geriau už pinigų ir siuntinius.

PRASYKITE MŪSŲ

KATALOGŲ

is ko tikrai sužinosite dovanų pažymėjimu vertę už jūsų pinigų ir taip pat kokią naudą juos gavus turės Jūsų giminės.

Užsisakykite dabar. Užsisakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 E. 23rd Street

New York, N.Y. 10010

DR. A. S. POPIERAITIS

2. A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

REIPTIS TEL: 931-3275.

SEAFORTH MEDICAL BUILDING

3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. Andre).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street W.
Room 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas

11-12 kambarys.

Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENE

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remoduluoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

Tel. 767-6183.

ADRESAS: 1465 De Seve Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIAS S-tas 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 5.5%
TERM.IND. 1 metams 7.25%
TERM.IND. 2 " 7.75%
TERM.IND. 3 " 7.75%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

DUODĄ PASKOLAS:

ASMENINES iš 9%
NEKILN. TURTO iš 9%
iskaitant gyvybės apdrauda iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį. Vakara - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakara - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmdieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal, 409.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. 727-3120.

Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. NAMŲ: 271-5758.

KOMERCINIO, PRIVATAUSTURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Sales Manager's Assistant

Keating Ford Lietuvių atstovas

769-8831.

Tel: namų 366-2548

